ԺԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4545 | ՅՈՒՆՈՒԱՐ 29/11 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1901 | ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ | 21 ՇԵՎՎԱԼ 1318 | ԺԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4545

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Լիմ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Tout envoi doit être adressé
à la Direction du Journal "AREVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	Ղր.
» » » վեցամսեայ	70	»
» » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆրք.
» » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փօստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:

Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան:

ՆԱՄԱԿ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ

Ս. Ծննդեան Տօնի Ուբօրէբ. — Անգլիոյ Թագուհւոյն մահուան բօթը. — Ծովային արկածներ. — Վարժապետական ժողով:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 18/31 Յունվ.

Ինչպէս Ս. Ծննդեան Տօնը՝ նոյնպէս և Ուեթօրէքը ահարկու փոթորիկով մը անցուցինք: Երբ Երուսաղէմացիք մինչ աչքերնին երկինք կ'ուղղէն հոն ամպերը դիզուած տեսնելու համար ի նշան անձրեւի, նոյն օրը արեւելեան հովը նըմանը չտեսնուած սաստկութեամբ կը փչէր և անպատմելի կերպով կը տեղար ձիւնախառն անձրեւը՝ որ տեւեց մինչեւ երեկոյեան՝ կէս գիշերին սկսելով:

Նոյն օրը առաւօտեան հանդիսաւոր ժամերգութեան, որ կը կատարուի Ս. Յակոբեանց Տաճարին մէջ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, չնայելով օդին ահաւոր սաստկութեանը, ներկայ գտնուեցաւ, կարդաց «Փառք ի Բարձունս»ը Աւետարանը ու քարոզ խօսեցաւ, որմէ ետքը ամբողջ միաբանութիւնը գնաց Ս. Յարութեան Տաճարը, ուր կատարուեցաւ «Հրաշափառ»ը և մատուցուեցաւ եպիսկոպոսական հանդիսաւոր Պատարագը Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին վրայ: Հանդիսապետ և Պատարագիչն էր Տ. Ղեւոնդ եպիսկոպոս՝ որ օրուան խորհուրդին վրայ քառորդ ժամու չափ քարոզ մըն ալ խօսեցաւ:

Վանք վերադառնալով Պատրիարքարանի դահլիճին մէջ հանդիսաւոր կերպով ըստ սովորութեան օրհնուեցան Ս. Աթոռոյ տարեկան արմտիքը և Ամեն. Ս. Պատրիարքը սրտագին օրհնութիւններով փակեց այդ մասնաւոր արարողութիւնը պարգեւներ տալով որոնց որ արժան է, աթոռային հնադարեան սովորոյթին համաձայն:

Նոյն օրը օրհնուեցաւ նաև Խոհարանը, Սեղանատունը, մառանատունը, ցորենատունը, մոմատունը ևն. ու պարգեւներ բաշխուեցան անոնց պաշտօնեաներուն:

Այսպէս խաղաղութեամբ և ուրախ սրտով վերջ գտան Ս. Ծննդեան տօները ու կը սպասենք, Մեծ-Պահքի հանդիսներէն ետքը, Ս. Յարութեան փառաւորութեանց:

—Բրիտանիական հինաւուրց Թագուհին Վիքթորիա, ինչպէս կը լսենք, յունվար 22 ին (Ն. Տ.) երեքշաբթի օր, իրիկուան 6 ին (Ը. Թ.) կնքած է իր մահկանացուն, որուն գոյժը հոս հասաւ հետեւեալ չորեքշաբթի օրը կէս գիշերին:

Անմիջապէս տեղական հիւպատոսարաններու դրօշակները կէս պարզուեցան որ տեւեց երեք օր: Վսեմ. կառավարիչ պէյը, Հիւպատոսները, Պատրիարքները և մեծ պաշտօնատարները փութացին իրենց ցաւակցութիւնները յայտնելու բրիտանական հիւպատոսին:

Տակաւին ո՛ր և է հանդիսաւոր արարողութիւն մը չէ կատարուած ի յիշատակ հոգւոյ հանգուցեալ թագուհւոյն: Ստոյգ աղբիւրէ կը տեղեկանանք որ՝ Քէնդըրպըրիի արքեպիսկոպոսը իր կողմէ հեռագիր մը ուղղելով անցեալ հինգշաբթի օր, տեղւոյս Անկլիքան եպիսկոպոսին, այս վերջինին կամքին կը թողու, երբ ուզէ, կատարել յիշատակի տօնական հանդէսը որ տեղի պիտի ունենայ տեղւոյս Սիոնի եկեղեցւոյն մէջ յառաջիկայ [illegible]:

—Անցեալ մեծ փոթորիկները Եաֆայի ծովածոցը սարսափելի կերպով խռովեցին: Հասնող շոգենաւերուն անկարելի եղաւ խարսխել և ստիպուեցան հեռանալ, ուստի և յապաղեցաւ թղթատարական երթեւեկը: Վտանգներ ալ անպակաս եղան. եօթնի չափ նաւակներ որ յանդգնօրէն կ'ուզէին շոգենաւ մը հասնիլ, ծովամոյն եղան և իրենց տափանաւերը ժայռերուն դէմ ջախջախուեցան: Իսկ տեղացած ձիւնը բաւական վնաս հասցուց նարինջի և լեմոնի ծառերուն:

— Վարժապետական ժողովը՝ որու մասին նախընթաց թղթակցութեամբ տեղեկութիւններ տուած էի, անցած հինգշաբթի օր իր առաջին նիստը ըրաւ ու դիւանը կազմեց Ժառ. վարժարանի տեսչարանին մէջ:

Իր առաջին գործը եղաւ լուրջ խորհրդակցութեան առնել Ժառանգ. Վարժարանը ընդունելիք տեղացի վեց տղոց խնդիրը՝ զոր Տնօրէն Ժողովոյ որոշմամբ, յանձնարարեր էր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, պայմանաւ որ ընդունելիք տղաքը 14—16 տարեկան ըլլան:

Արձանագրութեանց դիմելով գտնուեցան այս տարիքին համապատասխանող բաւական տղաք՝ որոնց մեծագոյն մասը օտար վարժարաններ կը յաճախէ, ոմանք ալ արհեստի կ'երթան: Ասոնց ծնողքը չեն բարեհաճած իրենց զաւակները օտար վարժարաններէն հանել կամ արհեստանոցներէն բաժնել, հետեւաբար հազիւ չորս տղաք գտնուեցան՝ որոնց ծնողք՝ հաւանելով Ժառ. վարժարանի կանոններուն, պիտի ընդունուին նոյն վարժարանին մէջ:

Այս խնդիրը մասնաւոր յօդուածի մը նիւթ կը մատակարարէ մեզ՝ զոր պիտի գրենք յարմար առթիւ մը՝ հաստատելու համար թէ՝ որքա՜ն անտարբեր են այս տեղի հայ ծնողք և թէ որքա՜ն անտեղի են այս առթիւ լրագրաց ոմանց մէջ տեսնուած թղթակցութիւնները:

ՎՐՈՅՐ

ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ ԴԱՐԸ

ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆ

Դ.

Բայց աւելի ապահովապէս և աւելի շուտ կորսուած են նաեւ եթէ, փոխանակ աշխարհի մէջ առանձին ըլլալու, առողջ ճակներ ապրին իրենց քով: Որովհետեւ այն ատեն պէտք ունին կռուելու կեանքի մրցումին մէջ, և ժամանակ չի՛ մնար իրենց կորսուելու յամրահաս անկումի մը մէջ՝ իրենց աշխատելու անկարողութենէն: Կանոնաւոր մարդը, յստակ միտքով, տրամաբանական մտածումով, անպղտոր չէ՛նչ դատողութեամբ և հզօր կամքով, կը տեսնէ՛ հո՛ն ուր այլասերուածը կը խարխափէ. կը ծրագրէ և կը գործէ հո՛ն ուր այս վերջինը կը քնաթմբրի և կը ցնորախօսէ: Թո՛ղ ներկայացնեն Նիչէին զառանցող Զարադուշդրան իր արծիւներուն, իր օձերուն հետ, խաւաքարտէ շինուած, խաղալիքներու վաճառանոցի մը յատուկ, կամ անկապացեւուն քնարհնի, գծկամակոզ ու շրթունքներովը լպրստկող Տէ զ'Էսէնդը, կամ Իպսէնի Սթօքմանը «իր առանձնութեամբը զօրաւոր» ու անձնասպանութեան տենչացող Ռոզմէրը, — թո՛ղ ներկայացնեն, կ'ըսե՛մ, այս ճակները, մրցելու, կռուելու այն մարդերուն հետ որ կանուխ կ'արթննան ու արեւին մայրամուտքէն առաջ յոգնած չե՛ն, որոնց ուղեղը յստակ՝ հանդարտ է, ստամոքսին զօրաւոր՝ տոկուն, ու ջիղերնին պինդ, — բաղդատութիւնը պիտի խնդալ տայ:

Այլասերուածները ուրեմն պիտի կորսուին, որովհետեւ ո՛չ կրնան բնութեան ու քաղաքակրթութեան պայմաններուն պատշաճիլ, ո՛չ ալ պաշտպանել իրենց անձը գոյութեան պայքարին մէջ առողջ ճակներուն դէմ: Բայց այս վերջինները —ու ժողովուրդին ստորին խաւերը նաեւ կը պարունակեն անոնցմէ բազմաթիւ միլոններ,— շուտ ու դիւրին կերպով կը համաձայնին այն պայմաններուն հետ, զորս մարդկութեան համար ստեղծած են նորանոր հնարքները: Այդ հնարքներէն յանկարծ առաջ սերունդին գործարանապէս սաստիկ անպարող անհատները, իրենց սարեծաններէն վար կ'իյնան, խմբերաժէտ ու ջղային կ'ըլլան, այլասերուածներ կը ծնին. ու ասոնց մէջ կը վերջանայ ցեղը (*). բայց այդ մարդոց ամէնէն զօրաւորները, թէեւ նախ, անոնք ալ խանգարուած ու յոգնած, կամաց կամաց նորէն կը կազդուրուին, իրենցմէ վերջ եկողները կը սովորին մարդկութեան ընելիք աւելի արագ ընթացքին, և քիչ ատենէն իրենց ծանր շնչառութիւնը, իրենց սրտի հանդարտ զարկը պիտի յայտնեն թէ անոնց համար բնաւ ճիգ մը չարժեր իրենց քալելը և ուրիշներուն հետ հասնիլը: Քսաներորդ դարու վերջը հաւանականաբար ականատես պիտի ըլլայ այնպիսի սերունդի մը՝ որուն վնասակար չպիտի ըլլայ կարդալ օրը օրին երկոտասանեակ մը քառակուսի մեթր օրաթերթեր, շարունակ հեռաձայնով խօսիլ, խորհիլ միանգամայն աշխարհի հինգ մասերուն վրայ, կէս մը վակոնի կամ օդանաւի մէջ բնակիլ, և տասը հազար ծանօթներ, ընկերներ և բարեկամներ գոհացնել: Այդ սերունդը պիտի կրնայ գտնել իր հեշտութիւնները բազմաթիւ միլիոն բնակիչներու քաղաքի մը մէջ, և պիտի կրնայ, իր յոյժ կորովի ջիղերովը, առանց հաճնելու և առանց մտայուզութեան պատասխանել կեանքին հազիւ հաշուի առնելու արժանի պահանջումներուն:

Եթէ սակայն նոր քաղաքակրթութիւնը մարդկութեան ուժերէն անցնի պիտի անցնէր հաստատապէս, եթէ նոյն իսկ տեսակին ամէնէն պնդակազմները չպիտի կարող ըլլային դիմադրել անոր երկար ատեն. այն ատեն ապագայ սերունդները ուրիշ կերպով պիտի կարգի դնէին ինքզինքնին, պարզապէս հրաժարելով քաղաքակրթութենէն: Որովհետեւ մարդկութիւնը պաշտպանումի ապահով միջոց մը ունի, այն նորագործութիւններուն դէմ որ իր ջղային դրութեան վրայ հարկ կը դնեն աւելի, քաջածանօթ աշխատութիւն մը, misonéisme ը, այն բնազդական անդիմադրելի ատելութիւնը յառաջդիմութեան և իր դժուարութիւններուն դէմ, զոր Լոմպրոզօ երկարօրէն ուսումնասիրած է և որուն անուն մը տուած է ան:(**) Misoneisme ը կը պաշտպանէ մարդը այն փոփոխութիւններուն դէմ՝ որոնց յանկարծութիւնը կամ տեւականութիւնը դժնդակ պիտի ըլլային իրեն: Բայց իր միակ ձեւը նորին ընդունելութեան դէմ դիմադրութիւն մը չէ. կրնայ նաեւ ուրիշ երեւոյթի մը տակ երեւալ, — ինչպէս լքումին և աստիճանական վտարումին տակ՝ մարդերուն չափազանց խիստ պահանջումներ հարկադրող նորագործութիւններուն:

ՄԱՔՍ ՆՈՐԴԱՈՒ

(*) Տոքթ. Պ. Ա. Մօռէլ, Խօսք Այլասեռումներու վրայ, էջ 581, «Զարգացումի, դադրումի վիճակը և ամլութիւնը եական վիճակներն են այլասերումի վերջին աստիճանին հասած ճակներուն»:

(**) Ս. Լոմպրոզօ և Ռ. Լաշի, Քաղաքական ոճիրը, եւն. հատոր Ա. էջ 8 եւն.:

ՄՐՑՈՒՄԸ ԱՆԳԼԻՈՅ ԴԷՄ

(Քաղուած «Textile Mercury» է)

ՄԱՆՉԷՍԹՐ, 1 Փետր. 1901

Քաղաքակրթեալ ազգերը վերջապէս սկսած են ըմբռնել թէ իրենց իրական շահերը կը գտնուին իրենց ազգային աղբիւրներուն—արհեստագործութեան և վաճառականութեան զարգացման մէջ: Բաւական ուշ նշմարեցին նշանակութիւնը ա՛յն արհեստագործական յեղաշրջման՝ որ ծագում առաւ Լանքաշըրի (Անգլիոյ նահանգ) հնարիչներէն, թէպէտեւ ամէն ինչ որոշ կերպով պարզուած էր իրենց առջեւ: Այսուհանդերձ, թէեւ շատ դանդաղ կերպով հետեւեցան Անգլիոյ և չունէին ո՛ և է նախնական փորձառութիւն որ ուղեցոյց ըլլար իրենց կազմելիք դատողութեանց. անոնք մինչեւ աստիճան մը արդարացուցիչ պատճառներ ունեցած են: Անգլիական ազգը (որուն մէջ ամէնէն առաջ քակուիլ սկսաւ մեքենական գիւտերու կծիկը) ինքն ալ բաւական դանդաղ եղաւ այդ յեղաշրջման բուն նշանակութիւնը հասկնալու մասին: Գիւտերը սակայն շարունակուեցան տակաւ առ տակաւ, նոյն իսկ բռնի կերպով ճանչցընել ու գործածել տալով ժողովուրդին իրենց արտադրութիւնները: Նախ աղքատին ձեռարուեստները յաղթուեցան, թէեւ բաւական դժուարութեամբ:

Հինի և նորի այդ կռիւը բաւական ղրաղեալ պահեց նոր շարժման ուժերը, մինչեւ վերջացող տարւոյն կէսը: Յետոյ արտաքին վաճառականութեան ընդարձակման պէտքը զգացուելով՝ ազատ փոխանակութեան (free trad) գաղափարներու ուժեղ հոսանք մը կազմուեցաւ: Ազատ փոխանակութիւնը իրականացնելու միակ միջոցն էր, ինչպէս անհրաժեշտ դարձաւ, օտար ազգերու ալ տալ զայն: Ուրիշ բառերով, օտարներու առանց մաքսի կամ թեթեւ մաքսերով ապրանք ծախելու համար հարկ էր փոխադարձաբար նոյն պայմանաւ ստանալ անոնց ապրանքները: Միւս ազգերը ընդունեցին Անգլիոյ այս առաջարկը, սակայն չի փոխարինեցին զայն: Այս պարագան նախ իրական ազդեցութիւն մը չունեցաւ, որովհետեւ օտարները բացարձակապէս անուշադիր գտնուեցան Անգլիոյ յարաճուն մրցող ուժին: Մինչեւ այն ժամանակ մաքսային սակացոյցներով պաշտպանուած ազգերը աւելի՛ապէս գորավանցուեցան Անգլիայէ և սկսան զգալ անոնց սլած մրցումը: Վերջին դարուս 40ի թըւականներուն սակայն սկսան լուսաբանուիլ և (մեքենաներու արտածման համար Անգլիոյ դրած սեղմումները վերցուած ըլլալով) Սպանիա, Ֆրանսա, Պելճիգա, Գերմանիա և Ռուսիա սկսան ահագին գնումներ ընել Անգլիա՝ նոր մեքենաներու:

Այսպէսով Անգլիոյ արհեստագործութեան մեթոտներուն առաջին սերմերը ցանուեցան յիշեալ ազգերու կողմէ, և մասամբ ծիլերն ալ խնամքով պահպանուեցան այդ նպատակին համար վարձուած Անգլիացի գործաւորներու միջոցաւ: Այն ատեն ոչ գործարանատէրներ և ոչ ալ գործաւորները կրնային գուշակել թէ ի՛նչ պիտի ըլլար հետեւանքը: Մինչեւ 1850 Կեդրոնական Եւրոպայի այս ընդհանուր շարժման ամբողջութիւնը անկարեւոր էր, սակայն երբ 1851ին մեծ արուեստահանդէսին Անգլիա ցուցադրեց իր ուժը, այն ատենն էր որ մեքենաներու արտածման մակընթացութիւնը սկսաւ և յաջորդ 10 տարիներուն մէջ հասաւ ընդարձակ տարածութիւններու: Սակայն մեքենայ գնելը և անգլիացի գործաւորներու վարձերը բաւական չեղան օտար հրապարակները գոցելու համար: Անգլիացիներուն դէմ, որոնք ո՛չ միայն փորձառութեան առաւելութիւնը ունէին՝ այլ նաեւ հատողի և ընտրելի կարողութեան առաջնութիւնը, որոնք միացած էին աշխատութեան մեթոտներու շատ աւելի բարձր կազմակերպութեան մը: Արդիւնքը սա եղաւ որ Անգլիացիք շարունակեցին տիրել օտար հրապարակաց և վայելել Կեդրոնական Եւրոպայի առեւտուրին պտուղները: Կեդրոնական Եւրոպայի գործարանատէրները տեսան որ չպիտի կրնան դիմանալ Անգլիոյ մղած մրցումին և եթէ այդպէս շարունակէ՝ իրենց գործաւորները բոլորովին անգործ պիտի մնան և եթէ քաղաքական պաշտպանութիւններու չդիմեն՝ մեքենաներու համար ծախսած դրամնին պիտի մատնուին կորուստի: Իրաց այս վիճակը բնականաբար ծնունդ տուաւ կեդրոնական Եւրոպայի մաքսապաշտպանութեան խնդրոյն: Անգլիոյ ազատ փոխանակութեան կուսակիցները, որոնք կը կարծէին թէ իրենց գաղափարները ամբողջ ազգեր պիտի ընդունին, զարմացան տեսնելով կեդրոնական Եւրոպայի ձգտումը՝ ձեռք առնելու համար պաշտպանողական միջոցներ: Առաջին քայլը առնողները Միացեալ Նահանգները եղան՝ որոնք քաղաքական պատերազմին ծագելուն՝ ծանր մաքսեր դրին օտար ապրանաց վրայ՝ հոգալու համար զինուորական գործողութեանց ծախքերը: Այդ առաջին պաշտպանողական քայլը անհունապէս զարգացուց իրենց արհեստագործութիւնները որոնք անշուշտ բռնաւորուած չէին նմանօրինակ տուրքով մը: Եւ թէեւ 35 տարիներ անցան անկէ ի վեր, մաքսապաշտպան կուսակցութիւնը ո՛չ միայն կրցաւ պահել իր գաղափարներուն գործադրումը՝ այլ շատ աւելի ընդարձակեց զայն: Եւ Միացեալ Նահանգները յառաջդիմեցին հարստութեան ու բարգաւաճումի ճամբուն մէջ մաքսապաշտպան դրութեան ներքեւ, հակառակ Անգլիոյ ազատ փոխանակութեան կուսակցներուն գուշակութեանց: Ըսել չենք ուզեր թէ այդ յառաջդիմութիւնը մաքսապաշտպանութեամբ եղաւ միայն. ոչ, այլ երկրին բնական անհուն աղբիւրներուն զարգացմամբ՝ որուն օգնեց անշուշտ մաքսապաշտպանութիւնը որ քաջալերիչ ազդեցութիւն մը ունեցաւ ժողովուրդին ձեռնարկներուն վրայ: Այս պարագան հաստատեց թէ ազատ փոխանակութեան քաղաքականութիւնը ամէն ժամանակ, ամէն տեղ և ամէն պարագաներու տակ բացարձակապէս անհրաժեշտ միջոց մը չէ բարգաւաճման համար և ոչ ալ մաքսապաշտպան դրութիւնն է միայն որ կրնայ յառաջ բերել հակառակ վիճակը:

Դառնալով Միացեալ Նահանգներէ Եւրոպայի՝ բաւական է միայն նշանակել անոր արհեստագործութեան և վաճառականութեան ընթացքը: Ռուսիա որ արագութեամբ յառաջանալու վրայ է իբրեւ արհեստագործ երկիր և իբրեւ մրցող Անգլիոյ դէմ՝ արեւելեան Եւրոպայի և Ասիոյ մէջ, այդ շաւղին մէջ մտնելէ ի վեր յամառաբար ու հաստատապէս յարեցաւ ծայրայեղ մաքսապաշտպանութեան մը: Գերմանիա մինչեւ Ֆրանքօ-գերման պատերազմէն առաջ՝ մօտ չափաւոր մաքսապաշտպան երկիր մը եղած էր, սակայն անկէ ի վեր բարձր մաքսապաշտպան դրութիւնը հաստատուեցաւ ամբողջ գերման իշխանապետութեան մէջ աւելի որ ժամանակին ընթացքին հետ ա՛լ աւելի շեշտուեցաւ: Գրեթէ 20 տարի եղաւ որ Ֆրանսա լուծեց Քօպտընի դաշնագիրը, պահելով սակայն անոր ա՛յն պայմանները որոնք միայն իրեն նպաստաւոր էին: Անկէ ի վեր շարունակական բարձրացում մը տեղի ունեցաւ Ֆրանսայի մաքսային սակացոյցներուն վրայ, մինչեւ անոր խրացուցած գաղթային երկիրներու մեծագոյն մասը գործնականապէս փակուեցաւ Անգլիոյ առջեւ: Սպանիա, Իտալիա, Աւստրիա և Եւրոպայի փոքր պետութիւններէ շատեր հետեւեցան միեւնոյն շաւղին, արդիւնքը սա ըլլալով որ Անգլիոյ առեւտուրը յիշեալ երկիրներու հետ այսօր թեթեւ առաւելութիւն մը կը ներկայացնէ 1860ին հետ բաղդատմամբ: Եւ եթէ երբեք Անգլիայէ գնուած մրցման գործիքները—մեքենաները—զեղչենք՝ մնացորդը 1860ի գումարէն պակաս թիւ մը պիտի ըլլայ հաւանականաբար:

Այս մաքսապաշտպան քաղաքականութեան արդիւնքը եղաւ, Միացեալ Նահանգաց նման, Եւրոպայի մէջ ալ մեծապէս շեշտուիլը արհեստագործական զարգացման, որ գլխաւոր նպատակներէն էր անշուշտ: Եւ կառավարութիւնները սկսան ինքզինքնին բաւականացնել՝ հայթայթելով իրենց սպառած ապրանաց գլխաւոր մասը: Տարակոյս չկայ թէ մինչեւ այսօր տակաւին թէ՛ Ամերիկա և թէ Եւրոպա բաւական քանակ կը գնեն Անգլիայէ, սակայն հաստատուած պարագայ մըն է թէ Եւրոպայի և Ամերիկայի արհեստագործներ և վաճառականներ աւելի դիւրութեամբ կրնան շահագործել այսօր Անգլիոյ հրապարակները քան Անգլիացիք իրենց մրցակիցներունը: Այս վերջինները իրենց պէտքերը հոգալէ վերջ հետամուտ են երեւան բերելու նոր հրապարակներ, որովհետեւ արհեստագործական զարգացումը անհրաժեշտ դարձուցած է, շատ բնականօրէն, վաճառականութեան ընդարձակութիւնը: Եւրոպական կառավարութիւններէ ոմանք տակաւին դժուարութեանց կը բաղխին յաջողապէս մրցելու Անգլիոյ դէմ բոլորովին բաց ու ազատ հրապարակաց վրայ: Սակայն անուրանալի ճշմարտութիւն մըն է թէ (և ասիկայ գրեթէ առանց բացառութեան ամէն անգլիացի արհեստագէտ կը խոստովանի) ընդհանրապէս Անգլիոյ մրցակից արհեստագէտներու, սակայն գլխաւորաբար Ֆրանսացիներու և Գերմանացիներու պատրաստած ապրանքները շատ աւելի բարձր են անգլիականներէն իբրեւ ձեւ, ճաշակ ու արտաքին երեւոյթ, որովհետեւ անոնց գործարանատէրները և գործաւորները շատ աւելի մասնագիտական ուսում առած են քան Անգլիացիք:

Նախապատմական շրջաններու մէջ Անգլիացի գործարանատէրներ ժամանակին պահանջմանց համապատասխանող իրենց արհեստագիտական ուսմամբ շատ դիւրաւ դիզելէ վերջ անհուն հարստութիւններ, քաշուեցան ասպարէզէն:

Անոնց յաջորդող նոր սերունդները բոլորովին անտարբեր ժամանակին ու անոր պայմաններուն կրած փոփոխմանց, հետեւեցան մեծաւ մասամբ իրենց նախնեաց գծած ճամբուն, մինչեւ որ Գերմանիոյ և Ամերիկայի մրցումը եկաւ ցնցել զիրենք շատ ուժգին կերպով, մի՛ յիշեալները սկսան մղել Անգլիոյ ա՛յն տեսակ արհեստագիտական ճիւղերուն մէջ որոնք իրեն մենաշնորհը դարձած էին: Քսան և հինգ տարիներէ ի վեր Անգլիա իբրեւ է թէ զարկ տուաւ իր մասնագիտական ուսմանց, և սակայն ատոնք յատկացուեցան անոնց միայն որոնք պիտի կրնային գործարաններու պետերը ըլլալ: Բոլորովին զանց առնուեցան գործաւորները որոնք թաղուած մնացին խորին տգիտութեան ու հին սկզբունքներու ու ճաշակներու մէջ. և սակայն գործաւորին ձեռքերէն է որ ո՛ և է ապրանք մը պիտի ստանայ իր վերջնական ձեւը: Գերմանացի, Ֆրանսացի և Ամերիկացի գործաւորը շատ աւելի նպատակայարմար ու artistique ուսում մը ստացած է քան իր Անգլիացի պաշտօնակիցը:

Անգլիոյ դէմ մղուած առեւտրական մրցումը մտած է իր վտանգաւոր դառնալու շրջանին մէջ անտարակուսելի կերպով: Լորտ Ռօզպէրի, Չէմպըրլէյն և Լորտ Կրէյ բաւական շունչ սպառեցին Անգլիոյ ժողովուրդին մատնանիշ ընելու համար այդ պարագան և անոր պատճառները և թերթերն ալ առանց բացառութեան գրեթէ արձագանգ եղան անոնց: Արդիւնքը: Ապագան միայն կրնայ ցուցնել զայն:

ՊԱՅԸՐ

Կը խնդրուի մեր թղթակիցներէն եւ յօդուածագիրներէն որ իրենց ձեռագիրները թուղթին մէկ երեսին վրայ միայն գրեն, տպարանի աշխատութեանց դիւրութեան համար:

—)(96)(—

ԺՈՐԺ ՓՐԱՏԷԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԼՈՒՏԱՍԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԿՈՅՍԸ

Զ.

—Հայր իմ, ըսած էր անոր Հանրի, ո և է դիմում մի՛ ըներ, որովհետեւ այս դաւադրութեան բուն իսկ հոգին տիկին Ռիչմոնտ է: Ապահով եղէք թէ ձեր բոլոր ջանքերը անօգուտ պիտի մնան. տեղական կառավարութիւնը անզօր պիտի մնայ, որովհետեւ տիկին Ռիչմոնտ իր վերաւորուած անձնասիրութեանը վրէժը լուծելու համար ամէն արգելիչ միջոցներ ձեռք պիտի առնէ: Մեր տրամադրութեան տակ միակ զէնք մը ունինք, այն է խորամանկութիւնը. և ամէն բանէ առաջ դրամ չխնայենք բնա՛ւ, որովհետեւ Հնդկաստանի մէջ ամէն բան դրամով կը յաջողի: Եթէ Բադնայի մէջ ձեր ներկայութիւնը հարկ ըլլայ, կամ հեռագիր և կամ վստահելի մէկու մը միջոցաւ նամակ կը ղրկեմ ձեզ:

Հանրի իր ընտանիքը Զանտէրնակօրի մէջ թողլով՝ իր ընկերներուն հետ դէպի Բադնա ուղեւորած էր, որ տասներկու քիլօմէթր հեռաւորութիւն ունի Զանտէրնակօրէն: Ճամբաներու անհարթութեան պատճառաւ Հանրի և իր ընկերները բաւական նեղութիւն քաշած էին մինչեւ Բադնա:

Եամպօ Նիրամայի նամակը ստանալէ յետոյ՝ քանի մը օր մեհեանին մէջ մնաց և յետոյ կծիկը դրաւ: Ինչպէս կը յիշեն ընթերցողները, Եամպոյի փախուստեան լուրը այն ատեն հասած էր Հալիմ Տօրանի, երբ այս վերջինը որսի ելած էր անգլ. սպաներուն հետ: Եամպօ իր մէկ եղբօրմէն տնակ մը ժառանգած էր Բադնայի մէջ. հոն պահած էր իր եւրոպական տարազը և ունեցած բոլոր ինչքը, երբ Նիրամայի վրայ իբր պահապան հըսկելու պաշտօնը ստանձնած էր: Մեհեանէն փախելէն յետոյ ուղղակի այդ տնակը երթալով՝ իր հագուստները փոխած էր: Խոհարարի զգեստ մը և գըլխարկ մը բոլորովին կերպարանափոխ ըրած էին զայն: Եամպօ սկսաւ այն ճամբուն հետեւիլ, որ Փրանսական հողը պիտի առաջնորդէր զինքը: Այդ միջոցին էր որ Հալիմ Տօրանի մարդոց հանդիպած էր անտառին մէջ: Մնացեալը ծանօթ է ընթերցողին:

Երեք Փրանսացիները ու Եամպօ փիղին վրայ հեծած՝ Եամպոյի տնակը ուղղուած էին, որ քաղքին մէկ հեռաւոր անկիւնը գտնուելով ոչ մէկուն ուշադրութիւնը կը գրաւէր: Անտարակոյս Հալիմ Տօրանի անոնց Բադնայի մէջ գըտնուելուն անտեղեակ էր: Ինչ էր թէ այդ ապաստանարանը Հալիմի մարդոց աչալուրջ հսկողութենէն զերծ պիտի կըրնա՞ր մնալ երկար ատեն: Բայց Եամպօ անփորձ մէկը չէր. իր նախկին տիրոջ գաղտնիքներուն մեծ մասին տեղեակ էր, հետեւաբար կրնար ըստ այնմ շարժիլ:

Երբ Եամպօ լուր բերած էր թէ Բադնոյի կառավարիչը ու իր կինը քաղաք պիտի հասնէին ի մօտոյ, երեք Փրանսացիները հետաքրքրութենէ մղուած՝ որոշած էին ներկայ գտնուիլ այդ ժամանման: Ստուգիւ հնդկական հագուստներով ներկայ գտնուեցան կառավարչին գալստեան, հնդիկ խաժամուժին խառնուած:

Հալիմ Տօրանի թէեւ չէր գիտեր երեք Ֆրանսացիներու ներկայութիւնը Բադնայի մէջ, սակայն Եամպոյի փախուստէն յետոյ ամէն զգուշական միջոցներ ձեռք առնելով՝ Նիրաման ուրիշ մեհեան մը փոխադրել տուած էր. Ո՞ր մեհեանը, ինք միայն գիտէր այդ գաղտնիքը և նոյնիսկ տիկին Ռիչմոնտի չէր ուզած յայտնել:

Եամպօ վստահ էր թէ իր փախուստէն անմիջապէս յետոյ՝ Հալիմ Տօրանի ուրիշ մեհեան փոխադրել պիտի տար Նիրաման: Այդ պատճառաւ ներկայ գտնուած էր Հալիմի և Կրասի տեսակցութեան և սակայն չէր կրցած նոր բան մը իմանալ:

Ֆրանսացիները ի՛նչ ծրագիր յղացած էին իրենց հետազօտութիւնները յաջողցնելու համար: Ճշմարիտը սա էր թէ ո՛ և է ծրագիր չունէին. իրենց նպատակն էր Բադնայի և շրջականներուն մէջ գըտնուած բոլոր մեհեանները մէկիկ մէկիկ պըպտել, ինչ որ բաւական երկար ու վըտանգաւոր գործ մըն էր: Կրնային բըռնուիլ ու խեղդամահ ըլլալ անշշուկ: Ուստի իր բարեկամներուն կ'առաջարկէր ցերեկները դուրս ելլել, սպաննել Հալիմը և ուրիշ հազար ու մէկ անխորհուրդ գործեր ընել: Իրերը այս վիճակին մէջ էին, երբ իրիկուն մը Եամպօ, որ ամբողջ օրը բացակայած էր, տնակ մտաւ ուրախ դէմքով:

(Շարունակելի)

Քաղաքական Լուրեր

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Տօքդ. Մորիսընի հեռագիրը.—Բէքինէն Շան Հայ-Քուան տանող երկաթուղին.— Փետրուար 1ի կտրոնին վճարումը.—Վալտէրսէ մարէշալին հեռագիրը.—Բէքինի դեսպանները։

Լոնտոն, 6 փետր.—Թայմզ այս օրուան իր թիւին մէջ կը հրատարակէ Բէքինի թղթակցին՝ տոքդ. Մորիսընի հեռագիրը՝ փետրուար 4 թուականով.—«Հիւսիսային երկաթուղին որովհետեւ տրամադրելի հասոյթ մը չունի փետրուար 1ի իր կտրոնը վճարելու համար, Չինու կառավարութիւնը բացարձակապէս հրաւիրուեցաւ գործադրել երաշխաւորութեան իր յանձնառութիւնը։ Հետեւաբար պնդեց Լոնտոնի մէջ կատարել այդ վճարումը՝ 1898ի անկլօ-գերման փոխառութեան հաշուեկշիռը կազմող դրամէն որ Պէրլինի գերմանական ու ասիական պանքային աւանդ թողուած է։ Եթէ այդ վճարումը մերժուէր, անգլօ-չինական Ընկերութիւնը իր պայմանադրութեան տրամադրութեանց համաձայն, բոլորովին պիտի գրաւէր Բէքինէն Շան-Հայ-Քուան տանող երկաթուղիի գիծը։ Այնպէս կը յուսացուէր որ ատիկա ամէնէն նպաստաւոր լուծումը պիտի ըլլար՝ Չինու հիւսիսային կողմի առեւտրական զարգացման համար։ Արդէն Չինու կառավարութիւնն ալ նոյնը կը մաղթէր և իմաց տուած էր բրիտանական կառավարութեան, որ սակայն, պնդեց Լի-Հունկ-Չանկի և Չինկ իշխանին մօտ՝ կատարել կտրոններու վճարումը։ Անգլիոյ կառավարութիւնը յայտարարեց թէ հակառակ պարագան վնասակար պիտի ըլլայ չինական արժէթուղթերուն։ Չին պատասխանեց թէ պայմանադրութիւնը ընտրողութեան իրաւունք մը կուտայ իրեն, հետեւաբար ատոր մէջ իր վարկին դպչող բան մը չէր տեսներ։ Անգլիոյ կառավարութիւնը վախնալով որ մի գուցէ հիւսիսային Չինու մէջ նորանոր պատասխանատուութիւններ ծանրանան իր վրայ, չպնդեց, և այդ կերպով ձեռքէ հանեց առիթ մը որ նոյնիսկ Չինու կառավարութեան հաւանութեամբ Անգլիական Ընկերութեան ձեռքը պիտի անցնէր երկաթուղիի գիծ մը՝ բրիտանական վարչութեան ու քոնթրոլին տակ մեծապէս զարգանալու կոչուած։ Անոր ստացումը լոկ առեւտրական տեսակէտով, մեծապէս պիտի զօրացնէր Անգլիոյ կացութիւնը Չինու հիւսիսային մասին մէջ։ Երկաթուղին հիմա Գերմանացիներուն կողմէ առժամաբար գրաւուած, միջազգային զինուորներուն հեռացումէն ետքը, չինական ստացուածք մը պիտի ըլլայ և իբրեւ այն խառն քոնթրոլի մը պիտի ենթարկուի. ասկէ յարատեւ պէտք մը առաջ պիտի գայ Չինացիներու կողմէ յարուցուած արգելքներուն դէմ մաքառելու համար։»

Փարիզ, 5 փետր.—Վալտէրսէ մարէշալը Բէքինէն կը հեռագրէ փետրուար 4 թուականով.—«Թրոթայի զօրախումբը առջի օրը, Բէքինի արեւմտեան կողմէ 22 քիլօմէթր հեռուն գտնուած Սանքիաթիէնէն անցած ատեն, հասաւ Եանկճանկ քաղաքը, որ Բէքինէն 30 քիլօմէթր հեռու է՝ դէպի հիւսիսային արեւմուտք։ Զօրախումբը, երէկ, արեւմտեան կողմի լեռներուն վրայ պտոյտներ կատարեց նոյն քաղաքէն մեկնելով։ Վաղը Շան-Հայ-Քուան կ'երթամ քննական պտոյտի համար և ամսոյս 9ին Բէքին պիտի դառնամ։»

Լոնտոն.— Բէքինի դեսպաններուն և չինական պատուիրակներուն գումարումները թէեւ գաղտնի կ'ըլլան, սակայն Մորնինկ Բոսթ կ'իմանայ թէ առաջին նիստին մէջ որ երկու ժամ տեւեր է, օտար դեսպանները նախ յայտարարեր են թէ որ և է ուրիշ կէտ ձեռք առնելէ առաջ, անհրաժեշտ է որ յանցաւոր պաշտօնեաները պատժուին, և թէ ժողովուրդէն աւելի պաշտօնեաները յանցաւոր են։ Դեսպանները նաեւ չինական պատուիրակներուն ուշադրութիւնը հրաւիրեր են ամբաստանագրին մէջ նշանակուած այն տասնըմէկ պաշտօնեաներուն վրայ՝ որոնք մահապարտ են չինական օրէնքին համաձայն։ Դեսպանները հիմա կը սպասեն չինական պատուիրակներուն պատասխանին։

—Բէքինէն ուղղուած հեռագրի մը նայելով, օտար դեսպանները վերջապէս որոշեր են մահու պատիժ պահանջել իրենց ցոյց տուած տասներկու պաշտօնեաներուն համար։ Ցանկին մէջ կան նաեւ մեռած պաշտօնեաներուն անունները։ Դեսպանները որոշեր են նաեւ թէ Թուան իշխանին և Լան դուքսին համար մահու պատիժը չգործադրուի, վասն զի կայսրը կրնայ անոնց պատիժը վերածել Թուրքիստան աքսորուելու։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍՐԸ

Վիլհէլմ Բ.ի մեկնումը. — Ժողովուրդին համակրական ցոյցերը. — Հրաժեշտ. — Ողջոյն. — Չէրինկ Քրոսի մէջ. — «Հօհենցոլլերն»ի մէջ։

Լոնտոն, 5 փետրուար.— Արքայական կառախումբը երբ Ուինտզորէն Բէտինկտընի կայարանը հասաւ, բազմաթիւ արծըրաստիճան պաշտօնատարներու կողմէ ընդունուեցաւ։ Նուագածուները նուագեցին Անգլիոյ ազգային երգը։ Անգլիոյ Թագաւորը և Գերմանիոյ կայսրը բազմեցան հանդիսական կառքի մը մէջ՝ մին կողմը՝ Էտուարտ Է. և ալ կողմը՝ Վիլհէլմ Բ.։ Առաջնոյն դէմ բազմած էր Գերմանիոյ գահաժառանգը և երկրորդին դէմ՝ Քոնոթի դուքսը։ Անգլիոյ Թագաւորը կը կրէր գերման տրակոններու համազգեստը և Քոնոթի դուքսը՝ գերման հիւսարներու։ Վիլհէլմ կայսրն ալ անգլիական մարէշալի համազգեստով էր։ Գերմանական իշխաններն ալ կառքով կը հետեւէին։ Արքայական թափօրը Մարլպորօ-Հաուս գնաց։ Կայարանէն մինչեւ հոն՝ ժողովուրդը համակրական ցոյցեր ըրաւ։ Այրերը գլխարկնին կը շարժէին և կիներն ալ թաշկինակնին։ Վիլհէլմ կայսրը՝ տժգոյն՝ զինուորական բարեւով կը պատասխանէր ժողովուրդին յայտնած համակրութեանը։ Օթէլներու և ակումբներու մեծ մասը զարդարուած էին. գրեթէ ամէն կողմ բրիտանական ու գերմանական դրօշները միասին կը ծածանէին։ Սէնթ-Ճէյմսի կողմը փողոցին մէջտեղ պարզուած կերպասի մը վրայ «Աստուած օրհնէ զձեզ» գրուած էր։

—Մարլպորօ-Հաուսի մէջ տրուած սեղանին երեսունի չափ հրաւիրեալներ կային, որոնց մէջ էին Քէմպրիճի դուքսը, Քրիսթիան իշխանը, Լորտ Լանստաուն և գերմանական դեսպանատան գործակատարը։

—Կայսրը և Թագաւորը կէս օրէն չորս ժամ վերջը ճամբայ ելան Մարլպորօ-Հաուսէն և բաց կառքով գացին Չէրինկ-Քրոսի կայարանը։ Կառքին կը հետեւէին հեծեալ անձնապահներ՝ կապոյտ համազգեստով։ Ճամբուն երկու կողմը բազմաթիւ ժողովուրդ հաւաքուած էր որ համակրական մեծ ցոյցերով ողջունեց Նոյին Վեհափառութիւնները։ Կայարանին մէջ կը սպասէին Լորտ Ռոպէրթս, Լոնտոնի Լորտ-Քաղաքապետը, խորհրդականները, Եորքի արքեպիսկոպոսը և բրուսիական զօրագունդերու պատուիրակները, որոնք Լոնտոն եկած էին Վիքթորիա Թագուհիին յուղարկաւորութեանը ներկայ գտնուելու համար։ Զինուորական նուագածուներու խումբը Գերմանիոյ ազգային երգը նուագեց։ Վիլհէլմ Բ. քանի մը վայրկեան տեսակցեցաւ Լորտ Քաղաքապետին հետ, որ շնորհակալութիւն յայտնեց Գերմանիոյ կայսեր կողմէ Անգլիոյ ազգին և արքայական գերդաստանին նկատմամբ ցոյց տրուած համակրութեան համար։ Վիլհէլմ Բ. պատասխանեց թէ խոր տպաւորութիւն մը կրած էր շաբաթ օրուան փառայեղհանդէսէն։ Գերմանիոյ կայսրը սիրալիր կերպով հրաժեշտ տուաւ միւս ներկաներուն և յետոյ վակոն մտաւ Էտուարտ Թագաւորին և Քոնոթի դուքսին ընկերակցութեամբ, որոնց հետ վերջին անգամ սիրալիր տեսակցութիւն մը ունեցաւ։ Թագաւորը և դուքսը վակոնէն վար իջան և կառախումբը ճամբայ ելաւ։ Զինուորները բարեւի կեցած էին և նուագածուները Գերմանիոյ ազգային երգը կը հնչեցնէին։

Բոռ-Վիքթորիա.— Կայս. կառախումբը հասաւ ժամ 5ին։ Անգլիական մարտանաւեր թնդանօթ արձակեցին. նուագները բարեւի կեցած էին։ Վիլհէլմ Բ. անմիջապէս Հէօհէնցոլլէրն զբօսանաւը գնաց, որ ժամ 5.25ին ճամբայ ելաւ նաւամիգի մը ուղեկցութեամբ։ Կայսեր հետեւորդները Ուէստսօրէս ուղղակի հոն գացած էին։

ԷՏՈՒԱՐՏ Է. ԵՒ ՕՐԼԷԱՆԻ ԴՈՒՔՍԸ

Հաշտութեան զրոյցներ.—Հերքուած զրոյցներ.— Ո՛չ մոռացում և ոչ ներողութիւն։

Լոնտոն, 5 փետրուար.—Վերջերս Լոնտոնի մէջ զրոյց ելաւ թէ Օրլէանի դուքսը, Վիքթորիա Թագուհիին հիւանդութեանը ու մահուանը առթիւ, փորձեր է հաշտուիլ Անգլիոյ արքայական գերդաստանին հետ։ Ինչպէս յայտնի է, գժտութիւնը անցեալ տարի առաջ եկաւ Օրլէանի դուքսին մէկ նամակին հրատարակութեամբը՝ Վիլէթի ուղղուած։ Էտուարտ Թագաւորը բացարձակապէս մերժեր է հաշտութեան համար դուքսին ըրած առաջարկութիւնները։ Այդ առթիւ Իվնինկ Սթանտըրտ կ'ըսէ.— «Այդ առթիւ հիւսած կէս-պաշտօնական զրոյցները ո՛ր աստիճան ալ ստոյգ ըլլան, կ'երեւայ թէ Օրլէանի դուքսը խոհեմութիւն համարած է ներկայ պարագաներուն մէջ ետ կենալ Անգլիա կատարելիք ուղեւորութենէն։ Արքայական գերդաստանին անոր նկատմամբ բռնած ընթացքը անհատական խնդիր մըն է, որուն վրայ խօսիլ անօգուտ է, բայց գալով երկրին զգացումներուն՝ անոնք կասկածի տեղի չեն տար։ Աւելի լաւ է որ Օրլէանի դուքսը միանգամ ընդ միշտ հասկնայ թէ թշնամանք մը եղած է զոր ոչ կրնանք մոռնալ և ոչ ալ ներել։»

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Վէլփոտ.— Մոտտէրֆօնթայն.— Բարեյուսոյ մէջ.—Արշաւանքներ.— Անգլիոյ կորուստներ.—Սէնթ-Հէլէնի մէջ։

Լոնտոն, 5 փետր.—Նոքս զօրավարին և Տէվէթ զօրավարին միջեւ կատարուած ընդհարումին ատեն, որ Վէլքոմի մօտ կատարուեցաւ յունուարի վերջերը, սպայ մը սպաննուեցաւ և չորս սպաներ վիրաւորուեցան. նաեւ հինգ զինուորներ սպաննուած և 38 վիրաւոր։

Բարեյոյս.— Մոտտէրֆօնթայնի կայանին գրաւմանը ատեն, յունուար 30ին, Անգլիացիներէն մէկ սպայ մեռաւ և ուրիշ մը վիրաւորուեցաւ։ 48 զինուորներ ալ մեռան կամ վիրաւորուեցան։

Քլէն-Ուիլեամ.—Լորտ Քիչնէրի հետազօտիչները երեսուն մղոն տեղ երթալէ ետքը, Վինտոէքի մէջ նորէն ընդհարում մը ունեցան Պօէրներուն հետ, զոր ետ մղեցին զօրաւոր դիրքէ մը։ Ֆոլեմպանտէյի զօրախումբը Պօէրները կը հալածէ՝ Վանտոն գիւղին ուղղութեամբ։ Անգլիական զօրախումբը Պօէրներուն ձեռքէն բազմաթիւ ձիեր առեր է, որոնք հիմա բրիտանական բանակին մէջ կը գործածուին։

Ուցթորն.—Տասնըհինգ օրէ ի վեր սըրտայոյզ տեսարաններու ներկայ կը գտնուինք։ Քրէյթինկէրի պօէրական զօրախումբը, Ուիլլոմօրի մէջ ետ մղուելէ վերջը, երկու մասի բաժնուեցաւ. մէկը դէպ ի հարաւային արեւմուտք ուղղուեցաւ և միւսը՝ դէպ ի Ուցթօրն։ Ցառաջապահները, 330 հոգիի չափ, Քրուիս գետակն ի վեր գացին, աւարառութիւններ գործելով։ Կամաւորներուն և քաղաքապահներուն ազդեցիկ գործողութիւնը արգելք եղաւ Պօէրներուն արշաւանքին՝ որոնք աներեւոյթ եղան՝ Քամմանասքիի անառիկ լեռներուն մէջ։ Պօէրները յետոյ ետ դարձան Թովէր-Ուաթէրսորթէն և այն տեսակ ճամբաներէ անցնելով՝ զորս բնակիչները ցոյց տուին։ Հոս մտահոգութեան պատճառող բան մը չկայ։

Լոնտոն.—Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը ցանկ մը հրատարակած է, ուրկէ կ'երեւայ թէ մինչեւ յունուար 31, Անգլիացիներուն կորուստին ընդհանուր գումարն է 54,724, մեռած, վիրաւոր, հիւանդ և այլն, բայց շատերը ապաքինած ըլլալով նորէն սկսած են ծառայել բանակին մէջ։

Սէնթ-Հէլէն.—Անցեալ կիրակի երկու շոգենաւեր հոս ցամաք հանեցին 649 պօէր գերիներ, և ատոնց պահպանութեանը յատկացուած է 210 զինուորներ։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Սփիթէտի մէջ ամերիկեան մարտանաւերու բացակայութիւնը.—Պաշտօնական բացատրութիւն։

Նիւ-Եորք, 5 փետր.—Իվնինկ Բոսթ կը ծանուցանէ թէ Մ. Նահանգաց ծովային նախարարը յայտարարեր է թէ ամերիկեան որ և է մարտանաւ չէ կրցած ներկայ գտնուիլ Վիքթորիա Թագուհիին յուղարկաւորութեան, վասն զի անոր մահուանը միջոցին եւրոպական ջուրերուն մէջ ամերիկեան մարտանաւ չէր գտնուեր։ Նիւ-Եորքի և Սփիթէտի մէջ հեռաւորութիւնը այնչափ շատ է որ եթէ նաւ մը անմիջապէս ճամբայ ալ ելլէր, չէր կրնար ժամանակին հասնիլ։ Մ. Նահանգները այդ պատճառով ժամանակ չեն ունեցած մասնաւոր պատուիրակութիւն մը ղրկելու Վիքթորիա Թագուհիին յուղարկաւորութեանը։ Միայն սա կրցան ընել թէ հեռագրեցին Լոնտոնի իրենց դեսպանին որ նախագահ Պ. Մաք Քինլէի կողմէ ներկայ գտնուի յուղարկաւորութեան։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Վիլհէլմ Բ.ի Անգլիա այցելութիւնը.— Անգլիական լրագիրները.—Գերման թերթերը։

Լոնտոն, 5 փետր.—Անգլիական լրագիրներէն շատերը չեն ուզեր քաղաքական կարեւորութիւն մը տալ Գերմանիոյ կայսեր Անգլիա այցելելուն։ Թայմզ կ'ըսէ թէ այդ այցելութիւնը սրտայոյզ հանդիպում մըն է Անգլիոյ արքայական գերդաստանին անդամներուն՝ իրենց ամէնէն մօտ ու պատկառելի մէկ ազգականին հետ։ Բրիտանական ժողովուրդն ալ որ հանդիպման ականատես վկան եղաւ, կատարելապէս մասնակցած է իրարու հանդիպող գլխաւոր անձնաւորութեանց զգացումներուն և գաղափարներուն։ Թայմզ սապէս կ'աւարտէ իր յօդուածը.—«Մենք յուսանք և կը հաւատանք որ Գերմանիոյ կայսեր այցելութիւնը կրնայ բարւոքել մեր յարաբերութիւնները այն մեծ ազգին հետ՝ որուն վրայ կ'իշխէ, բայց թէ այդ այցելութիւնը պիտի խանգարէ ուրիշ մեծ ազգերու հետ ունեցած մեր յարաբերութիւնները, ատոր բնաւ չենք հաւատար։»

—Պէրլինէն հետեւեալը կը գրեն Միւնիխի լրագրի մը որ յարաբերութիւն ունի Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան հետ.—«Անգլիոյ և Գերմանիոյ հետ բարեկամական յարաբերութիւններ չեն կրնար խանգարել գերման տէրութեան յարաբերութիւնները Ռուսիոյ հետ։ Արդէն ամենափոքր պատճառ մը իսկ չկայ որ Գերմանիա Ռուսիոյ հետ ունեցածէն աւելի նուազ բարեկամական յարաբերութիւններ ունենայ Անգլիոյ հետ։»

ՎԻԼՀԷԼՄԻՆԱ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

Ամուսնութենէն առաջ.—Ժամանում ի Ռիսուիք.—Ձիւնին մէջէն.—Պաշտուած վեհապետուհին.—Անուշ երազ. — Հրապուրիչ մտածումներ.—Ամուսնութեան հանդէսները։

Լա Հէ, 5 փետր.—(Բարիզեան թերթի մը թղթակցէն).—Ձիւնի սպիտակ սաւանով մը ծածկուած քաղքի մը մէջէն կը յառաջանամ. ամէն ինչ հանդարտ է ու զուարթ։ Պատուհաններուն վրայ մեծ դրօշներ պարզուած են, որոնց մանրագիտական պատգամներուն տակ կը կորսուին ահագին զինանշաններ, որոնք շռայլ ոսկերով զարդարուած են։ Դեռ քիչ մը առաջ թողած էի վշտակոծ ու մտատանջ տէրութիւն մը, որ իր ողբացեալ Թագուհիին վրայ կուլար։ Ու հիմա երջանիկ ու անդորր թագաւորութեան մը մէջ ոտք կը դնեմ, որ իր վաղուան բարօրութեան վրայ այնքան յուսալից խոստումներ կ'ընդնշմարէ։ Պաշտօնական արարողութեանց, հանդէսներու և հացկերոյթներու վրայ, որոնք հոս պիտի տրուին, շատ քիչ կամ բնա՛ւ չպիտի խօսիմ։ Արքունիքի այդ հանդիսաւորութիւններէն չեմ ախորժիր. կը սիրեմ աւելի ժողովրդեան մէջ մնալ ու անոր մէջ յուզուած զգացումներուն հանդիսատես ըլլալ։ Այս խոստովանութիւնը ըրի ինծի ընկերացող պաշտօնակցի մը, որ յայտնեց թէ այդ իրիկուն կարգ մը հանդէսներ պիտի տրուէին քաղքին մէջ։ Պատասխանեցի թէ ես միայն կը փափաքէի Վիլհէլմինա Թագուհին տեսնել իր ժողովրդեան մէջ։ Ընկերս յարեց թէ այն ատեն պէտք էր Ռիսուիք երթալ։ Ու անմիջապէս այսօր կէս օրէն յետոյ, ժամը երեքին պաշտօնակցի մը հետ ճամբայ ինկայ դէպի Ռիսուիք, սառոյցներով ծածկուած դաշտերու միջէն անցնելով։ Ռիսուիք գիւղ մըն է որ ձեան տակ թաղուած աղուոր, հրապուրիչ, հիանալի գիւղանկար մը կը պարզէ։ Կեանքիս մէջ առաջին անգամ ըլլալով վշտացի օրագրող մը և ոչ նկարիչ մը ըլլալուս համար։ Կոկիկ, հանդարտ ու լռիկ գիւղ մը, քառասուն վայելուչ տուներէ բաղկացած. փողոցներուն մէջ պառաւ կիներ ու ագարակապաններ կը տեսնուին։ Պատուհանները չեն զարդարուած բնաւ, ինչ որ մեծ զարմանք կը պատճառէ ինծի։ Մէթրում Մէթման որ աւանդական փունջը Թագուհիին մատուցանելու պաշտօն ունի, կը բացատրէ պատճառը։ Թագուհին չէ ուզած այն տեղերը զարդարել, ուր հինգ վայրկեան միայն կանգ պիտի առնէ։ Գիւղին փոքր հրապարակին վրայ, թուփ մը կը տեսնեմ, որուն համար կ'ըսեն թէ Թագուհին տնկած է իր յիսնամեակին առթիւ։ Քիչ մը անդին՝ քաղաքապետարանին անկիւնը տուն մը կը տեսնուի, ուր 1867ին կնքուած է Ռիսուիքի հաշտութեան դաշնագիրը։ Բայց ահա՛ եկեղեցիին զանգակը ծանր ծանր կը հնչէ։ Աչքառու թափօրը կը սկսի յառաջանալ։ Ժողովրդեան հոծ բազմութիւն մը խռնուած է, որ հանդարտօրէն կը մրմնջէ պարզապէս. «Վիլհէլմինա՛, Վիլհէլմինա՛։» Ու յորդելանի թուփին ետեւէն բաց կառք մը կը յառաջանայ, որուն չորս ձիեր լծուած են։ Տասնըվեց ձիաւորներ, ամէնքն ալ ազնուական, հունգարական գլխարկներ դրած՝ կը հետեւին արքայական կառքին, որուն մէջ մանկամարդ խարտեաշ աղջիկ մը նստած է։ Չեմ կրնար ըսել թէ գեղեցիկ է, բայց այնքան բարի, անուշ, կարեկից ժպիտ մը ունի իր շրթունքին վրայ, որ կարծես ամէն բան կը լուսաւորէ իր շուրջը։ Վիլհէլմինա Թագուհին ճերմակ փետուրներով յարդարուած կապոյտ քարոթ մը դրած և պարզ ժաքէթ մը հագած է։ Մայր Թագուհին լուրջ դէմքով մը բազմած է աղջկան քով։ Մէթրում Մէթման իր ճերմակ ծաղկեփունջը կը նուիրէ Վիլհէլմինա Թագուհիին։ Ուրիշներ ալ իրենց ծաղկեփունջերը կը մատուցանեն, ու փոքր ձեռք մը վերարկուին տակէն դուրս կ'ելլէ ընդունելու համար այդ նուէրները։ Ժողովուրդը միշտ կը մրմնջէ. «Վիլհէլմինա՛, Վիլհէլմինա՛։» Ու երբ թափօրը կը մեկնի, քաղաքապետարանին սանդուխներուն վրայ կեցած երկարօրէն կը դիտեմ խարտեաշ Թագուհիին հեռանալը, որուն նկատմամբ այնքան խոր պաշտում մը ունի իր ժողովուրդը և որուն իր նշանածին նկատմամբ ունեցած սէրը իրաւամբ հիացումը կը գրաւէ ամէնուն։

—Հոլանտայի Վիլհէլմինա Թագուհիին ամուսնութենէն առաջ կատարուելիք հանդէսները, ինչպէս արդէն ծանուցինք հեռագիրներու բաժնին մէջ, տեղի ունեցան։ Հանդէսներու սկզբնաւորութեան երկրորդ օրը Վիլհէլմինա Թագուհին ունկնդրութեան ընդունեց իր ամուսնութեան առթիւ կառավարութեանց կողմէ ղրկուած պաշտօնական ներկայացուցիչները։ Մտերմական նախաճաշ մը յետոյ՝ մանկամարդ վեհապետուհին և իր նշանածը 500 հոգիէ բաղկացած խմբերգի մը ունկնդրեցին։ Թագուհին և իր նշանածը պատշգամ ելլելով շնորհակալութիւն յայտնեցին։ Երաժիշտները և ժողովուրդը խանդավառ ցոյցեր ըրին, ազգային երգը երգելով, որուն մասնակցեցաւ ամբողջ ժողովուրդը։ Ժամը երեքին, Թագուհին իր մօրը հետ քառաձի պիքի մը մէջ բազմած՝ քաղքին շրջակայքը կարճ պտոյտ մը կատարեց. կառքը կը վարէր նոյն իսկ Թագուհիին նշանածը՝ Հանրի դուքսը, հոլանտական զօրավարի մը համազգեստով։ Իրենց անցած ճամբուն վրայ ժողովուրդը կեցցէներով ընդունեց զանոնք։ Լա Հէ հիմա արտակարգ ոգեւորութեան մէջ է. քաղքին բոլոր աղջիկները իրենց շփակին վրայ կը կրեն նարնջածաղկի կոկոններ և գեղեցիկ վարդեր։ Երիկմարդիկ իրենց լամբակին ու գլխարկին վրայ կը կրեն նարնջածաղի քօքարտներ։ Երեկոյեան շքեղ հացկերոյթ մը տրուեցաւ, որուն հրաւիրուեցան օտար դեսպանները և ամուսնութեան առթիւ եկած ներկայացուցիչները։ Հրաւիրեալներու շատութեան պատճառով, պալատին ճաշարանը նեղ կու գար։ Ժամը ինին թատերական փայլուն ներկայացում մը տրուեցաւ արքայական Թատրոնին մէջ։ Թատրոնը շքեղապէս զարդարուած էր։ Վիլհէլմինա Թագուհին մեծ պատիւներով ընդունուեցաւ ժողովրդեան կողմէ։ Թագուհին շքեղ արդուզարդ մը ըրած էր։ Մարգրիտ մանեակ մը և վարսակալ մը կը զարդարէին իր գլուխը և վիզը։ Հանրի դուքսը հոլանտական ծովակալի համազգեստ կը կրէր։ Ներկայացումը սկըսաւ հոլանտական ազգային երգով. յետոյ նուագախումբը ածեց Մէնտէլսոնի հարսանեկան քայլերգը։ Հոլանտայի լաւագոյն դերասաններն ու դերասանուհիները, գաւառական այլազան տարազներով, ոտանաւորներ արտասանեցին, որոնցմով բարի գալուստ կը մաղթէին Հանրի դուքսին և երջանկութիւն՝ Վիլհէլմինա Թագուհիին։ Ներկայացումէն յետոյ՝ ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ գերմանական դեսպանատան մէջ։

ՊԱՔՈՒԻ ՀՐԴԵՀԸ

Նոր մանրամասնութիւններ.— Մարդիկ այրած.— Նիւթական վնաս։

Բեդերսպուրկէն հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդեն Պաքուի հրդեհին վրայ.—Կրակը փետր. 5ին սկսաւ Կասպից ծովի ու Սեւ ծովի Ընկերութեան (Ռոչիլտ) մթերանոցներէն՝ որոնք 6 միլիոն բուտ քարիւղ կը պարունակէին։ Քիչ ատենէն բռնկեցան նաեւ երկու միլիոն բուտ քարիւղ պարունակող ուրիշ երեք մթերանոցներ։ Այրող նաւթը ողողեց գործաւորներու բնակարանները որոնք հրոյ ճարակ եղան։ Մինչեւ փետրուար 6, գտնուեցան քսան մարդու դիակներ ածխացած։ Յիսուն հոգիէ աւելի ծանրապէս վիրաւորուեցան։ Չորս հարիւր գործաւորներու ընտանիքներ անպատըսպար կը մնան։ Փետրուար 6ին տակաւին հրդեհը կը շարունակէր և շրջակայ մեծ մթերանոցները վտանգի տակ էին։ Ընդհանուր խուճապ կը տիրէր։ Առջի գիշերը Պալաքանի մէջ Կասպից ծովի Ռիլէքի Ընկերութեանց երկուքական և Մէլէքորսի չորս հորերը այրած էին ուրիշ հրդեհէ մը։

—Վերջին լուրի մը նայելով Պաքուի հրդեհը մարեր է փետրուար 8ին, տասը տուն և 35 միլիոն բուտ քարիւղ պարունակող հինգ մթերանոցներ մոխիր դարձնելէ ետքը։ Զոհերուն թիւը քանի մը հարիւր կը հաշուուի։

Երէկուան Հեռագիրներ

Վիեննա, 9 փետր.— Ֆրանց Եոսէֆ կայսրը թիկնապահ մը ղրկեց Միլան նախկին Թագաւորին բնակած օթէլը և տեղեկութիւն առնել տուաւ անոր առողջական վիճակին վրայ։ Կայսրը հրամայեց նաեւ որ ամէն օր բժշկական տեղեկագիր մը մատուցուի իրեն։ Միլանի վիճակը անփոփոխ է։ Թոքատապէ կը տառապի։ Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ կ'իմանայ թէ Վիէննայի սերպիական դեսպան Պ. Քրիստիչ, Ալեքսանդր Թագաւորին կողմէ, անձամբ հարցուցեր է Միլանի առողջութիւնը։

Պուքրէշ.—Ռումանիոյ Թագաւորը երէկ խորհրդակցեցաւ Երեսփ. Ժողովին և Ծերակոյտին ատենապետներուն հետ։ Այսօր ալ իր ներկայութեանը ընդունեց ներքին գործոց նախկին նախարարները Պ. Պ. Օլանէսքօ ու Մանօ, ինչպէս նաեւ ազատական կուսակցութեան պետը՝ Պ. Ստուրձա։

Նիւ-Եորք.—Բէքինէն կը հեռագրեն թէ անցեալ ամիս քսան հազար բռնկներ Բէքին մտեր են՝ չինական նոր տարւոյ տօնին ատեն անկարգութիւններ առաջ բերելու համար։ Վալտէրսէ մարէշալը զգուշական միջոցներ ձեռք առնելով հրամայեց օտարականներու զէնքով չպտտիլ և չինացի անհատներու տուները չայցելել։ Զօրավարը կը կարծէ թէ գարնան արշաւանք մը պիտի ըլլայ Շէն-Սիի դէմ։

Լոնտոն.— Բրէթորիայէն կը հեռագրեն թէ անգլիական զինուորները նոր ձախողում մը ունեցեր են Մատտէրֆօնթայնի մէջ։

Լա Հէ.—Լիզպոնայի հոլանտական դեսպանը Բորթուկալի մայրաքաղաքը վերադարձաւ և պաշտօնը վերստանձնեց։ Լիւքենսօ Մարքէզի հոլանտական հիւպատոսին միջադէպը կարգադրուեցաւ։ Բորթուկալ հաւանեցաւ որ այդ հիւպատոսը՝ Պ. Բօթ իր պաշտօնատեղին դառնայ։

Լոնտոն. — Հայտէրպէրկէն կը հեռագրեն Ռէօթէրի թէ Պօէրները երէկ յարձակեր են կառախումբի մը վրայ՝ Կրիւլինկթառի և Վլաքֆոնթայնի երկաթուղիի գծին վրայ։ Պօէրները օդը հաներ են վայրաշարժը։ Բոլոր ուղեւորները վիրաւորուեր են։ Անգլիական զինուորներ ղրկուեր են արկածին վայրը։ Ասոնք մօտեցածին պէս Պօէրները ետ քաշուեր են։

Բարիզ. — Նախարարապետ Պ. Վալտէք-Ռուսոյի հիւանդութիւնը կը շարունակէ, բայց վիճակը ծանր չէ։ Այդ պատճառով ընկերութեանց օրինագիծին վիճաբանութիւնները պիտի յետաձգուին։

Լոնտոն. — Գահիրէէն կը հեռագրեն թէ Հապէշիստանի վեհապետը որոշեր է պատուիրակութիւն մը ղրկել Լոնտոն՝ Էտուարտ Թագաւորը ողջունելու համար։

Պրիւսէլ. — Պելճիքայի Երեսփ. Ժողովը բանաձեւ մը քուէարկեց որ կը հրաւիրէ տէրութիւնները՝ յարգել Լա Հէի Դեսպանախորհուրդին մէջ եղած յանձնառութիւնները՝ իրաւարարութեան խնդրին համար։

Լա Հէ.— Բորթուկալի կառավարութիւնը պատուանշաններ տուաւ Հոլանտայի Վիլհէլմինա Թագուհիին։

Բարիզ.— Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ Ռուսիոյ մայր կայսրուհին մօտերս այցելութիւն պիտի տայ իր քրոջը՝ Անգլիոյ Ալեքսանդրա Թագուհիին։

Հռոմ. — Նախարարական տագնապը կը շարունակէ։ Իտալիոյ Թագաւորը խորհրդակցեցաւ Պ. Պ. Սոննինոյի, Պոչէլլիի և Լաքավայի հետ։

Բարիզ. — Հանրապետութեան Նախագահը ընդունեց այցելութիւնը Միխայլովիչ մեծ դուքսին՝ որուն անմիջապէս փոխադարձ այցելութիւն տուաւ։

—Բէքինէն առնուած հեռագրի մը նայելով Լի-Հունկ-Չանկ յայտարարեր է օտար դեսպաններուն թէ Չինու կայսրը կը հաւանի մահուամբ պատժել անոնց նշանակած բոլոր պաշտօնեաները, բաց ի Թուան ու Լուան իշխաններէն։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Սպարապետի Դրան մէքթուպճի անուանուեցաւ զինուորական հաշուակալութեանց դիւանին առաջին քարտուղար Սիւբհի պէյ։

—Վճռաբեկ ատեանին առաջին նախագահ և միանգամայն աղերսագիրներու ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ նոյն ատեանին անդամ Ահմէտ Հիքմէթ պէյ։

—Պոլուի աստիճան տրուեցաւ Պետական Խորհուրդին անդամ Տիլպէր Զաքէհ էֆ.ի։ Իւլայի երկրորդ աստիճան՝ Այտընի նահանգին արտաքին յարաբերութեանց տեսուչ Մահիտ պէյի, Գասթէմունիի նահանգին տէֆթէրտար Ալի Րիզա էֆ.ի և Անտալիայի գաւառին հաշուակալ Հիլմի էֆ.ի։ Միրիմիրանի աստիճան՝ Ճէպէլը Ղարպիի գաւառին կառավարիչ Զիհնի պէյի։ Իւլայի երկրորդ աստիճան՝ Գայսէրիի Թաղապետութեան նախագահ Մէհմէտ Ալի էֆ.ի։ Սանիէի աստիճան՝ Մարաշի Հայ-Հռոմէականներու երեւելիներէն Խարլաքեան Յակոբ էֆ.ի։ Սալիսէի աստիճան՝ Միտիաթի գայմագամ Զիհա պէյի։

—Բարձրեալն Աստուած երկար կեանք շնորհէ Վեհ. Սուլթանին։ Պէրէքէթզատէ Ճէմալէտտին էֆ. որ Ն. Վեհափառութեան կողմէ Եգիպտոսի դատաւոր կարգուած էր, մեռած ըլլալով, ըստ սովորութեան և նախընթաց օրինակներու, և Շէյխ Իւլ-Իսլամութեան տեղեկագրութեամբ, Վեհ. Սուլթանին հրամանով նոյն պաշտօնին կոչուեցաւ Մէճլիսը Թէտգիգաթը Շէրիէի անդամներէն Գարահիսարը Սահիպրահման Զաղըզատէ Եահեա էֆէնտի։

—Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Ճանիկի կառավարիչ Համտի պէյի և Հալէպի զօրաբաժնին հրամանատար Պէքիր փաշայի։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Րումէլիի Գազասկէրի օգնական Ահմէտ Րամիզ էֆ.ի, Շէյխ-Իւլ-Իսլամի Դրան արձանագրութեանց դիւանին տեսուչ Ալի Րիզա էֆ.ի, Գասամը Ասքէրի Ահմէտ Խուլուսի էֆ.ի, որբերու ստացուածքներուն վարչական ժողովին անդամ Հիւսէին Նուրէտտին ու Մալիք էֆ.ներու և Էվգաֆի նախարարութեան Պէյթ-Իւլ Մալի Գասսամ Հիլմի էֆ.ի։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Էտիրնէի նահանգին ոստիկան զինուորներու առժամեայ հրամանատար Մուխլիս փաշայի։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Ամասիոյ, Գարասիի ու Զօրումի նոտինական դատարաններու պատժական ճիւղերուն նախագահ Շէվքէթ, Սամի ու Իսմայիլ էֆ.ներու։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Սըվազի նահանգին տէֆթէրտար Րիֆաթ պէյի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Գարահիսարը Շարգի գաւառին հաշուակալ Նազմի էֆ.ի և Թօքատի գաւառին հաշուակալ Պաքը էֆ.ի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Մէրսինի գաւառին հաշուակալ Քեամիլ էֆ.ի։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Բէօսթէնճէի առաջնակարգ վաճառականներէն Էվրէշեան էֆ.ի։

—Լիագաթի ոսկի շքադրամ՝ ելմտական նախարարութեան առաջին արկղակալ Խալիտ պէյի։ Իֆթիխարի շքադրամ՝ Բիլիսի ու Այնթապի գաւառակներուն ելմտական պաշտօնեայ Հիքմէթ ու Մուսթաֆա էֆ.ներու։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՋԵՆՈՒԹՈՒՄ.—«Երէկ իրիկուն, կիրակի, Ռուսիոյ դեսպան Պ. Զինովիեվ Ըլտըզի կայս. պալատը հրաւիրուեցաւ և, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, պատիւ ունեցաւ ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։»

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քօնոր, ուրբաթ օրը Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւը ունեցած միջոցին, Անգլիոյ Թագաւորին ու կառավարութեան շնորհակալութիւնները մատոյց այն հեռագիրներուն համար զորս Վեհ. Սուլթանը ուղղած էր Վիքթորիա Թագուհիին մահուանը և Էտուարտ Թագաւորին գահակալութեանը առթիւ։ Դեսպանը նաեւ շնորհակալութիւն մատոյց Վիքթորիա Թագուհիին մահուանը առթիւ յայտնուած համակրութեան համար։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.—Նաւային Թէրիգ Խալիլ փաշա որ Ճէնովա կը գտնուի, ծովային Նախարարութենէն հրաման ստացաւ փութացնել տալ Մեսուտիէ զրահաւորին վերանորոգութիւնը և երկու թորփիլանաւերուն շինութիւնը։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ Դուռը ծանոյց պէտք եղած տեղերը թէ ամրոցներու և զինուորական շէնքերու մօտ հնախուզութեան համար պեղումներու կատարումը պէտք չէ արտօնել։

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ.—Արտաքին գործոց, առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց և անտառներու ու հանքերու Նախարարներէն յանձնաժողով մը կազմուեցաւ՝ կայս. կառավարութեան և Սէլանիկի երկաթուղիի Ընկերութեան միջեւ եղած հողային խնդրոյն կարգադրութեանը համար։

ՌՈՒՍ կառավարութիւնը Ս. Սթանիսլաս պատուանշանին երկրորդ աստիճանը տուաւ Օսմ. Պանքային տնօրէնի օգնական Պ. Օպուանոյի։

ԱՆՏԷՐ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.—Անգլիոյ կառավարութիւնը և Ֆիլիպէի անգլիական հիւպատոսը քանի մը օրէ ի վեր կը փնտռեն ժառանգորդները Ֆիլիպէցի հելլենահպատակի մը որ յիսուն տարի առաջ Հնդկաստանի մէջ մեռած է։ Վախճանեալը՝ Մուճաճօղլը՝ Կ. Պոլսէն չորս հազար Փր. դրամագլուխով Հնդկաստան գացեր և հոն այդ գումարը շահագործելով բաւական հարստութիւն մը դիզեր է. մեռնելէ առաջ իր բոլոր ունեցածը Հնդկաստանի պանքային յանձներ է՝ բաղադրեալ տոկոսով և կտակագիրը յիսուն տարի ետքը բանալու պայմանով: Այդ պայմանաժամը երկու տարի առաջ աւարտեր է: Հիմա ժառանգորդներուն ինկած գումարն է քառասունը չորս միլիոն ութ հարիւր հազար անգլիական ոսկի: Փիլիպէի ընտանիքներէն Նէմծօղլը, Արկիրիատիս, Պոչէվ, Քոնչէվ, Հաճիբէթրօ, Սկումպուրոթ և ուրիշներ իբրեւ ազգական կը ներկայանան Մուտաճօղլըի թողած այդ անուշիկ գումարին տիրանալու համար:

ՃԱՆՃԱՆ տեղերու երեւելիները, կ'ըսէ Սէրվէթ, իրենց ազդեցութիւնը կը բանեցնեն՝ գործերու կանոնաւոր ընթացքը խանգարելու համար. ուստի խիստ հրամաններ տրուեցան այդ վիճակին վերջ մը տալու համար:

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ.— Ծովային նախարարութեան կողմէ կարգուած պաշտօնեաներ Շիրքէթի Խայրիէի բոլոր շոգենաւերը քննելով հաստատեցին թէ երկաթեայ ու փայտաշէն շոգենաւերէն 21 հատը բոլորովին յարմար են երթեւեկութեան և թէ միայն 18, 22, 25 և 28 թիւ շոգենաւերը հարկ է ցամաք քաշել ու նորոգել ամէն կերպով:

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ.—Սէրվէթ կ'ըսէ թէ Անատոլու երկաթուղիի Ընկերութիւնը 50,000 ոսկի և Քրէտի Լիոնէն ալ 27,000 ոսկի փոխառութիւն մը ըրած են:

ԱՓՐԻԿԵԱՆ ՏՐԻՊՈԼՍՈՅ ալեբեկ քարափ մը շինելու համար 120,000 ոսկի յատկացուած է:

ՀԱՄԻՏԻԷ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԸ.—Մարտէն մինչեւ յունուար 1, այսինքն տասը ամսուան մէջ տղոց յատուկ Համիտիէ հիւանդանոցը դիմող հիւանդ կիներու ու տղոց թիւն է 14,572, որոնց 4799ը տղաք են և 9771ը՝ կին: Այդ թիւը նախորդ տարուան նոյն շրջանին կրկինն է:

ԱԹԷՆՔԻ օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ Էնվէր պէյ, Յունաստանի պատերազմական նախարարութեան դիմելով, հելլենական բանակին զինուորական կազմակերպութեան յատակագիծը և ոստիկաններու ու ոստիկան-զինուորներու կանոնագիրը ուզեր է: Նաեւ տեղեկութիւններ Յունաստանի զինուորական ուժին վրայ:

ՄԵԾ ԿՂԶԻՆ.— Թարճուման կ'ըսէ թէ Մեծ Կղզիի մայրիները մեծ վտանգի տակ են, վասն զի տեսակ մը թրթուրներ մեծ վնաս կը հասցնեն ծառերուն. նաեւ թէ Մեծ Կղզիի ճամբաները գէշ վիճակի մէջ են և ծառերն ալ անխնամ թողուած:

ԶԱՐԴԻ ՈՍԿԻՆԵՐ.—Շաբաթ օրը Ղալաթիոյ մաքսատան սալոնին մէջ Մանասթըրցի Ռաֆայէլ անուն Հրեայ մը ձերբակալուեցաւ՝ Ռումանիա երթալու պահուն: Վրայէն գտնուեցան վաթսուն կտոր զարդի ոսկիներ՝ որոնք օրինական կշռէն պակաս էին: Ռաֆայէլ ըսաւ թէ այդ ոսկիները Բէզազպէօղլըէն առած է և Ռումանիա պիտի տանի ծախելու համար:

ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԹՈՒՂԹԵՐ.—Պոլսոյ վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազութեան մէկ պաշտօնագիրը կը ծանուցանէ թէ Իզմիր օթէլի սպասաւորներէն Զօրլուցի 28 տարեկան Անտրէա Ետանդօ, որ իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած է՝ վրայէն վնասակար թուղթեր գտնուած ըլլալուն համար, փախած է ու դեռ չէ ձերբակալուած: Հետեւաբար եղեռնադատ ատեանին նախագահին կողմէ տասը օր պայմանաժամ տրրուած է անոր նոյն դատարանը ներկայանալու համար: Հակառակ պարագային մէջ, օրէնքին անսաստող նկատուելով, ի բացակայութեան պիտի դատուի, քաղաքային իրաւունքներէ պիտի զրկուի, ստացուածքները գրաւի տակ պիտի առնուին և ի՛նչ որ և է դատ բանալու իրաւունք պիտի չունենայ:

ՊՈԼՍՈՅ նախնական դատարանին պատժական առաջին ճիւղին քարտուղարներէն Նէիլ էֆ. կ'ըսէ Իգտամ, իր յոռի ընթացքին համար առժամաբար պաշտօնէ դադրած և հարցաքննութեան ենթարկուած է:

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քօնօր շաբաթ օրը Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ: Դեսպանը յետոյ այցելեց Եէնիչէրիներու ցուցահանդէսը:

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ոստիկան-զինուորներու թիւին վրայ, կայս. Իրատէի մը համաձայն, 150 հոգի աւելցաւ: Տեղական կառավարութիւնը խնդրեց ձեռնհաս պաշտօնարանէն որ Սէլանիկի ոստիկան-զինուորներուն Հէնրի-Մարթինի հրացան տրրուի:

ՄԱՆԱՍԹԸՐԷՆ կը գրեն թէ տեղւոյն իտալական հիւպատոսին կինը մեռնելով, հիւպատոսը մետրապոլիտէն արտօնութիւն ուզեր է որ առժամապէս թաղուի Յունաց գերեզմանատան մէջ, բայց մետրապոլիտը բոլորովին մերժեր է: Տեղական կառավարութիւնը հրամայեր է որ հիւպատոսին կինը թաղուի Յունաց գերեզմանատան մէջ: Յոյն հասարակութեան երեւելիները մասնակցեր են յուղարկաւորութեան:

ԱՏԱՆԱՅԻ նահանգին առաջին հարցաքննիչ դատաւոր կարգուեցաւ նոյն նահանգին Իչ-Իլ գաւառին նախնական դատարանին նախկին հարցաքննիչ դատաւոր Ահմէտ Միւնիֆ էֆ.:

ԺԱՆՏԱԽՏԸ ԻԶՄԻՐԻ ՄԷՋ.— Իզմիրի մէջ ժանտախտէ մեռնող անձը, ինչպէս ծանուցինք, Գասապայի երկաթուղիի Ընկերութեան գործարանին գործաւորներէն Միխալ անուն երկրագործ մըն է: Այդ անձը առջի չորեքշաբթի իրիկունը տուն դառնալէն ետքը հիւանդացեր է: Հետեւեալ օրը Ընկերութեան բժիշկը հիւանդը քններ և ինֆլուէնծայի դեղ տուեր է: Շաբաթ օրը Միխալ կ'ըսէ բժիշկին թէ աճուկին վրայ ուռեցք մը ունի որ կը ցաւի. Բժիշկը քններ է. հիւանդը շաբաթ գիշեր մեռեր է: Առողջապահական բժիշկները խնամելով մեռելը քններ և հաստատեր են թէ կասկածելի հիւանդութենէ մեռած է: Միխալի տունը ապանեխուեր է: Կինը որ կիրակի օրը տղայ բերած էր, և ուրիշ երկու կիներ քարանթինայի ենթարկուեր են:

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարար Րէշատ փաշա ապաքինած ըլլալով շաբաթ օրը պաշտօնատեղին գնաց:

Բ. ԴՈՒՌՆԷՆ հրահանգ խնդրուած է որ իրենց անցագիրները և թէզքէրէի Օսմանիէները ուրիշին տուողները և զայնս ընդունողները փոխանակ օրինական 25 ղրուշի տուգանքին, աւելի ծանր պատիժներու ենթարկուին: Բ. Դուռը այդ մասին հարկ եղածը պիտի գործադրէ:

ԲԱԼՈՒԻ գայմագամ Նէժիպ էֆ.ի դէմ, կ'ըսէ Սապահ, բողոքուած ըլլալով, անոր նկատմամբ կատարուած քննութեան արդիւնքը տեղեկագրուած է Բ. Դրան:

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ.— Պատրաստուած վիճակագրութեան մը համաձայն Պրուսայի և Իզմիտի մէջ այս տարի տեղական պատրաստութենէ 195,381 ունկի շերամի հունտ բռնուած է: Նախորդ տարին 154,072 էր, իսկ օտար երկիրներու արտադրութիւններէն այս տարի 106 ունկի բռնուած է. մինչդեռ նախորդ տարին 1970 ունկի էր: Այս տարի 416,483 ունկի ստացուած է. անցեալ տարի 401,942 էր: Օսմ. երկիրներու միւս մասերն ալ 175 հազար 610 ունկի ղրկուած է՝ անցեալ տարուանէն քիչ մը պակաս:

ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը հրամայեց հաշուակալութեան, որպէս զի Պուքրէշի օսմ. դեսպանատան նորընտիր առաջին քարտուղար Նորիկեան Մկրտիչ էֆ. ճամբու ծախքը ստանայ և պաշտօնատեղին ուղեւորի:

ՍԱՄԱԹԻՈՅ ոստիկանապետ կարգուեցաւ Ոստիկանութեան Դիւան ոստիկաններէն Ապտիւլգատէր էֆ. փոխանակ Իսմայիլ էֆ.ի որ Բէրա փոխադրուեցաւ:

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ամերիկեան նոր դեսպանը քանի մը օրէն մայրաքաղաքս պիտի ժամանէ:

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպանին եղբօր աղջիկը՝ Օր. Զինովիէվ շաբաթ օրը մայրաքաղաքս ժամանեց Արեւելեան Ճեպընթացով: Դեսպանը Սիրքէճիի կայարանէն ընդունեց զայն:

ՕՏԱՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ.— Սէրվէթ կ'իմանայ թէ օտար վարժարաններու մէջ դպրոցական հանդէսներու առթիւ տրրուելիք թատերական ներկայացմանց պիէսները և արտասանուելիք ճառերը պէտք է ձեռնհաս պաշտօնարանին հաւանութեանը ենթարկուին:

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Ֆրանսայէն մասնագէտ մը պիտի բերուի երեք տարի Մախսուսէի վարչութեան մէջ ծառայելու համար: Վարչութիւնը, ըստ առաջնոյն, ծովային նախարարութեան իրաւասութեանը տակ պիտի գտնուի. Այդ պաշտօնէութեան համար պատրաստուած պայմանադրութիւնը Ֆրանսա պիտի ղրրկուի անոր կողմէ ստորագրուելու համար: Շաբաթ օրը ծանուցուեցաւ թէ Մախսուսէի վարչութիւնը երեք հարիւր հազար ոսկիի փոխառութիւն մը պիտի ընէ զանազան տեսակ տասներեք շոգենաւեր գնելու համար: Ատոնց շինութիւնը պիտի կատարուի Թէրսանէի մէջ պատրաստուած յատակագծերուն համաձայն, որոնք Եւրոպայի ամէնէն նշանաւոր նաւագործարաններէ պիտի ղրկուին: Այդ գործարաններուն Կ. Պոլսոյ ներկայացուցիչներուն հետ արդէն խորհրդակցութիւն կատարուած է ծովային պաշտօնարանին մէջ: Հեռաւոր ծովերու յատկացուելիք շոգենաւերը ժամը 18 մղոն արագութիւն պիտի ունենան, մօտաւոր ծովեզերքներունը՝ 16 և Կղզիներու ու Հայտար Փաշայիններն ալ 14: Ատոնցմէ զատ Լոնտոնի օսմ. դեսպանատան նաւային կցորդին հրաման տրուած է գնել երկու նոր եւ սրընթաց շոգենաւեր: Ատոնց մէկը հեռաւոր երթեւեկութիւններու պիտի յատկանայ. իսկ միւսը՝ 500 թօնօ տարողութեամբ և անիւները քովէն՝ Մուտանիայի գիծին: Գնման համար կատարուած բանակցութիւնները աւարտած են: Մուտանիայի յատկանալիք շոգենաւը Կ. Պոլսէն Մուտանիա երեքուկէս ժամէն պիտի երթայ, այնպէս որ նոյն օրուան իրիկունը պիտի կրնայ Կ. Պոլիս դառնալ:

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ վերատեսչութիւնը ծանոյց ամէն կողմ թէ Հիճազի հեռագիրներուն իւրաքանչիւր բառին մէկ ղրուշ պիտի առնուի, ինչպէս կ'ըլլայ միւս նահանգներուն համար:

ԼԻՎՐԲՈՒԼԻ օսմ. ընդհանուր հիւպատոսը տեղեկագրած է արտաքին գործոց նախարարութեան թէ տեղւոյն անգլիացի վաճառականները փափաքող են աւելի կատարեալ տեղեկութիւններ առնել օսմ. երկիրներու վաճառականութեան ու արհեստագործութեան վրայ և թէ Անատոլուի ու Րումէլիի նահանգներուն առեւտրական ու արհեստագործական քարտէսները կը փնտռեն:

ՍԱԳԸԶԻ վաճառականները, աղերսագիր մը մատուցանելով Մեծ-Եպարքոսին, բողոքեցին Սագըզի քարափներու Ընկերութեան դէմ որ ապրանքներէն խիստ ծանր տուրք մը կ'առնէ: Աղերսարկուները խնդրեցին որ Պէրութի և Իզմիրի քարափներուն սակացոյցները գործադրուին Սագըզի համար:

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը որոշեց որ Եսկի Զաղթիէի գետնին վրայ կառուցուելիք հեռագրական ու Թղթատարական վերատեսչութեան պաշտօնարանին մօտ մարդահամարի վարչութեան համար ալ պաշտօնատուն մը շինուի: Այդ մասին հրահանգ խնդրուեցաւ Մեծ-Եպարքոսէն:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ մէջ Պապէլ Խալիլ անուն տեղը՝ Խալիլիրրահմանի ու Բէթղէհէմ և դէպի երկաթուղիի գիծը տանող ուղեբաժնին և Եաֆայի ճամբուն վրայ երկու յարկով պահականոց մը պիտի կառուցուի:

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Հոլանտական դեսպանը ու Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին նախագահ Պ. Պէժէ, երէկ, Մեծ-Եպարքոս Խալիլ Րիֆաթ փաշայի ապարանքը երթալով տեսակցեցան Ն. Բարձրութեան հետ.

ԱՊԱԿԻԻ ՍԻՆՏԻՔԱՆ, կ'ըսէ Իգտամ, աւրուեր է, վասն զի Պոլսոյ Հայըրբըճներու կողմէ վաճառական Գալֆոպուլոս և Արսանօղլը Եւրոպայէն մեծաքանակ ապակի բերել տալով, հիմակուան գինէն հարիւրին քառասուն զեղչ մը առաջ եկած է: Իգտամ կ'ըսէ թէ սէնտիգան կազմող Յոհիտման և ընկերները, քիչ ատենուան մէջ, տասնըհինգ հազար ոսկիէ աւելի գումար մը շահած են:

ՄԱՔՐԻՔԻՒՂԻ երկաթուղիի կայարանին տեղ նոր մը պիտի շինուի աւելի ընդարձակ երկու սրահներով: Շինութիւնները մօտերս պիտի սկսին. նաեւ կայարանէն այգիներուն կողմը տանող ճամբան կամուրջ մը պիտի կառուցուի: Պայմանադրութեան համաձայն կայարաններու շինութեան ծախքին հարիւրին ութսունը կայս. կառավարութեան կը պատկանի:

—Մաքրիգիւղի անտառներու և հանքերու քննիչ կարգուեցաւ Սուրիոյ նահանգին անտառներու նախորդ քննիչ Միհրան էֆ.:

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.—Յունուար 20էն 26, Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 266, որոնց 171ը իսլամ են (88 այր, 83 կին), 82ը՝ քրիստոնեայ (48 այր, 34 կին) և 13ը՝ հրեայ (8 այր, 5 կին):

ԲԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ գրեց բժշկական վարժարանին որ օսմ. երկիրներու մէջ պատրաստուած մազի ներկերը, ակռայի փոշիները ու դեղերը լայն քննուելով, առողջութեան վնասակար եղողներուն վաճառումը արգիլուի: Խնդիրը յանձնուեցաւ հանրային առողջապահութեան ընդհանուր քննիչ Ռասիմ փաշայի:

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.—Բասէն գաւառակին մէջ վրան արձանագրութիւն գտնուած քար մը երեւան հանուած ըլլալով կայս. Թանգարանը պիտի ղրկուի:

ՀԷՔՔԵԱՐԻԻ նախորդ կառավարիչ Մահմուտ փաշայի հազար ղրուշ յատկացուեցաւ՝ իբրեւ անպաշտօն վիճակի ամսաթոշակ:

ԴՐԱՄԱՐԿՂԻ ԳՈՂ.— Ղալաթիոյ Պողոտային վրայ Նպարավաճառ Լուքճիի 174 թիւ խանութին մէջ շաբաթ իրիկուն գողութիւն մը գործուեցաւ: Այդ տեղին մօտ լումայափոխութիւն ընող հելլենացի Եանոլի հարիւր ոսկիի չափ դրամ, մատանի և այլն, շաբաթ իրիկուն, ըստ սովորութեան, պահած էր Լուքճիի խանութը երկաթ դրամարկղի մը մէջ: Եանոլի երէկ առտու երբ նոյն տեղը գնաց դրամները առնելու, տեսաւ թէ դրամարկղը կոտրած է ու պարունակութիւնը գողցուած: Անմիջապէս ոստիկանութեան իմաց տուաւ: Քննութիւն կատարուելով հաստատուեցաւ թէ գողերը կից գտնուած ուրիշ խանութի մը գետնայարկէն մտած են: Խանութ պահող Տիմիթրի, Մարքօ, Նիքօ ու բեռնակիր Սուլան հարցաքննութեան ենթարկուեցան, վասն զի ինչպէս կ'ըլլար որ դրամարկղ մը կը կոտրուէր ու չէին իմանար. նաև նպարավաճառին դրամարկղը որ բաւական դրամ կը պարունակէր, անդպչ մնացած էր:

ԿԱՐԵՒՈՐ.— Ամէն որ կը յիշէ Շըմիզըրի Ինիվէրսէլ վաճառատան վերջին անգամ կազմակերպած չալիկներու ցուցադրութիւնը, որ հանրութեան զարմացում պատճառեց գիներու չափաւորութեան, ցուցադրուած չալիկներուն այլազանութեանը պատճառաւ: Բազմաթիւ անձեր օգուտ քաղեցին այս առթէն և ծախուած ապրանքներուն քանակութիւնը յուսացուածէն շատ աւելի եղաւ. սակայն շատերն չկրցան ալ այս առթէն օգտուիլ, որովհետեւ ցուցադրութեան վերջանալէն յետոյ միայն վաճառատան դիմեցին: Գոհութեամբ կը ծանուցանենք թէ այդ վաճառատան տնօրէնութիւնը, գոհացում տալու համար շատ մը խնդրանքներու, որոշած է չալիկներու երկրորդ ցուցադրութիւն մըն ալ կազմակերպելու զոհողութիւնը ընել, միեւնոյն զեղչուած գիներով: Այս արտակարգ վաճառումը պիտի սկսի Փետրուար 19, Բշ. օրէն և վեց օր միայն պիտի տեւէ: Թիւրիմացութեան տեղի չտալու համար, այժմէն դիտել կուտանք թէ վեցերորդ օրը անցածին պէս չալիկները նախկին գնով պիտի ծախուին դարձեալ: 2—6

SIROP DE RAIFORT

Սիրօ տը Ռէֆօռ իօտէ տը Կրիմօ եւ ընկ. բաղադրութեան 35 տարուան յաջողութիւնը պատճառ եղած է որ շատեր անոր կեղծերը պատրաստեն, որոնք ընդհանրապէս հակալնդագարային օշարակին վրայ խոտ աւելցնելով կը պատրաստեն. այդ կերպով շինուած դեղ մը չի կրնար առաջինին տեղ բռնել, որ կ'անհետացնէ քերքէնները, մորթին բորբոքումները, վզին խոյլերը և աւշային միւս հիւանդութիւնները:

Ազգային Լուրեր

Արաբկիրէն կը գրեն մեզ.—Մուշեղ վարդապետ. երբ կը պատրաստուէր Ակն մեկնիլ, տեղական ժողովրդին կողմէ եղած հրաւէրի մը վրայ, հոն թեմական ինչ ինչ խնդիրներու անհրաժեշտ կարգադրութեան համար, իբր դրացի վրդպտ., չմերժելով անոնց հրաւէրը գնաց և խոստացաւ կաղանդը Արաբկիրցիներուն, մանաւանդ իր խնամոց յանձնուած որբերուն հետ ընել, որոնք փոխադարձ սիրով մը կապուած են իրեն հետ: Առաջնորդ հայրը յաջողած էր տեղւոյն գործերու կարգադրութիւնը արդիւնաւոր ելքի մը յանգեցնել, և սրտի գոհունակութեամբ վերադարձած էր իր պաշտօնատեղին, որբերուն կանխաւ ըրած խոստումը կատարելու և զանոնք գլխիկոր չթողելու համար: Յաջորդ օրը նոր տարուան առթիւ, ժողովրդային ամէն դասակարգի անհատ, եկեղեցիի ժամերգութեանց արարողութենէն յետոյ, խմբուեցան աղջկանց վարժարանի մեծ սրահը, ուր ներկայ էին Առաջնորդ Ս. Հայրը, քահանաներու եւ պաշտօնական անդամներու դասը և ուսուցչական մարմինը: Նախ որբանոցի 74 որբերը, իրենց դաստիարակութեամբ կարգի մտած, ներս մտան, և ապա անոնցմէ մէկը նոր տարին շնորհաւորեց, ու երկրորդ մը որբերուն ամէնէն պզտիկը՝ Սրտաւ իր թոթով լեզուով արտասանութիւն մը ըրաւ նոր տարուան առթիւ: Առաջնորդ Հայրը պատասխանեց ասոնց կարճ ու հակիրճ բանաձեւով մը, և յորդորեց զիրենք աշխատիլ և արդիւնաւորել բարերարներու իրենց նուիրած դրամը և վերջացուց ըսելով. «Այն ատեն մեր ջանքերը արդիւնաւորած պիտի տեսնենք, եթէ դուք ձեր տարիներու ընթացքին մէջ աշխատելով շնորհքով ու օգտակար մարդիկ դառնաք»: Որբերէն յետոյ առաջ եկան Ուսումնարանի և աղջկանց վարժարանի բարձրագոյն աշակերտներն ու սանուհիները, առաջիններուն ի դիմաց Ետուարդ Տ. Պօղաճեան և երկրորդներուն՝ Նուարդ Մ. Մաթիկեան ճառեր կարդացին և արտասանեցին նոր տարուան առթիւ, իրենց որդիական շնորհաւորութիւնները յայտնեցին Ս. Հօր, ժողովական անդամոց եւ ազգային բարերարներու, որոնք կը սատարեն կրթական գործին յառաջդիմութեան: Առաջ ու վերջ երգեցողութիւններ եղան ու ապա առաջնորդ Ս. Հայրը, առանց պայմանադրական ձեւ մը գործածելու կնքեց սա կարճ բանախօսութիւնով «Տղա՛ք, գիտցէք որ ծերութիւնը տարիքին մէջ չէ, այլ մտքի ու աշխատութեան մէջ:» Նոր տարւոյն այս հանդէսը լրացած էր: Որբերուն բաշխուեցաւ իրենց կաղանդչէքը, շաքար, խնձոր, չամիչ և այլն:

—Իգտամի այս օրուան թիւին մէջ հետեւեալը կը կարդանք. — «Ձեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ Օրթագիւղի Տիվան եօլըին վրայ (Թրամուէյի ճամբան) Հայոց եկեղեցւոյն կալուածներէն և Թիւրքեան Արթին էֆ.ի անունին արձանագրուած 8 թիւ գետնին վրայ շէնքի մը կառուցմանը ձեռնարկուեր է, նկատելով որ այդ գետնին մէջ հինէն մնացած վագըֆ աղբիւրի մը տեղը կայ որ իփրազ եղած չէ և նկատելով որ բարձրագոյն հրաման մը կը տրամադրէ թէ երբ բարենպատակ հաստատութեան մը ոտնձգութիւն ըլլայ, թաղապետութիւնը կ'արգիլէ և թաղապետական օրէնքին համաձայն հարկ եղած ծախքը կը գանձէ ոտնձգութիւնը կատարողներէն, ուստի ծանոյց որոնց որ անկ է գործադրել այդ բարձրագոյն հրամանին տրամադրութիւնը»: Անշուշտ այս լուրը սխալ հասկացողութեան մը հետեւանք է զոր Օրթաքէօյի Պատ. Թաղ. Խորհուրդը դիւրաւ պիտի փարատէ:

—Բաղչէէն գրուած նամակ մը կը տեղեկանանք թէ տեղւոյն Առաջնորդը անձնական պատճառներով մտադիր է եղեր մօտ ատենէն գործէ քաշուելու: Նամակագիրը կ'աւելցնէ թէ Խնդրակատարի որբանոցին ուսուցչի խնդիրին պատճառաւ, երկու ջոջ ընտանիքներ գժտուեր են իրարու հետ:

—Ասկէ առաջ, Այնթապի ժողովրդեան կողմէ դիմում եղած էր Պատրիարքարան, խնդրելով որ իրենց գաւառին Առաջնորդական վիճակի կազմակերպութիւն տրրուի: Խառն ժողովը սակայն, որոշեց գրել Այնթապ՝ որ առ այժմ շարունակեն նախկին ձեւով վարել, —այսինքն Թաղ. Խորհուրդի միջոցաւ, —մինչեւ որ նկատողութեան առնուի այդ առաջարկը:

—Գոհութեամբ կ'իմանանք թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեր է Պալայի աստիճան շնորհել Պետական Խորհրդոյ անդամ Վսեմ. Զարեհ Տիլպէր էֆ.ի, ի վարձ իր արժանիքին և բարւոք ծառայութեանց: Մեր շնորհաւորութիւնները, Տիլպէր էֆ.ի, որ միանգամայն անդամ է Քաղ. Ժողովոյ, և գովելի պաշտօնավարութիւն մը ունեցած է և լիառատ կը մասնակցի բոլոր բարեգործական և կրթական ձեռնարկներու իր պատկանած հասարակութեան՝ որուն պատուաբեր անդամներէն մէկն է:

—Կը լսենք թէ Պէրպէրեան վարժարանի նախկին սաները, երախտագիտական դիւրըմբռնելի զգացումով մը կը պատրաստուին տօնել նոյն վարժարանին հաստատման 25ամեայ տարեդարձը: Կարծեմ հարկ չկայ ըսել, թէ վարժարանը ամբողջ այդ քառորդ դարուն միջոցին միշտ Պէրպէրեան էֆ.ի տեսչութեան տակ գտնուած է, ինչ որ յարատեւութեան բաւական հետեւելի օրինակ մը կրնայ ըլլալ:

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Շաբաթ գիշեր տեղի ունեցաւ Բէրա, Թօքաթլեան պանդոկին ընդարձակ սրահներուն մէջ, այն շքեղ երեկոյթը որ սարքուած էր Յովհաննէս էֆ. Յակոբեանի որդի Մարթէն էֆ. Յակոբեանի ընդ օրիորդ Նալրաքսէ Պէշիկթաշլեանի ամուսնութեան առթիւ, որ կը կատարուի այսօր Յակոբեանց բնակարանը ի Բէրա, ընտանեկան շրջանակի մը մէջ:

Մարթէն Յակոբեան էֆէնտիի հիմնած, Պ. Բաստոնի վարած և Պոլսոյ ինչպէս նաև եւրոպական ուրիշ քաղաքներու մէջ իսկ նմանը քիչ անգամ տեսնուած, Միւզէ Օրիանթալի կարծես մէկ ակնախտիղ և հոյակապ նմոյշին վերածուած էին Սպլանտիտ օթէլի սրահները, ուր թանկագին և հազուագիւտ կալերտներ՝ մետաքսեայ և թաւշեայ, ոսկեթել վարագոյրներ և կարծես անտեսանելի պարիկներու ճարտար մատներով հիւսուած դեռ չեմ գիտեր ինչ տեսակ արծաթաշող նուրբ ու փափուկ կտաւներ, գրեթէ թափանցիկ սարդի ոստայններու պէս, ամէն կողմ ողողելով սրահին պատերը, սիւները, սանդուղները: Նրբանցքը, վերջապէս մէն մի խորշը զարդարած էին, բնական հարուստ ծաղիկներու, քամէլիաներու, վարդերու, շուշաններու, մանուշակներու և այլ զանազան ծաղիկներու փունջերով և պսակներով երփներանգուած, և ուր բազմաթիւ և զօրաւոր ճրագներու արձակած շողը կեանքի ու զուարթութեան խօլ հոսանքներ կը թափէր: Հանդիսավայրը ալ աւելի շքեղ ըրած էին, ազգականներու և բարեկամներու կողմէ նուիրուած բազմաթիւ ծաղկեփունջեր և կողովներ, որոնց խնկաբոյր հոտը մթնոլորտը գինովցած էր համակ:

Հայա հազարումէկ գիշերներու արժանի այդ հանդիսավայրին հիւրերը, հուրիները, որոնք իրենց մարմարէ իրանը գոյնզգոյն շղարշներու, ժանեակներու, ծաղիկներու և այլ կնօջական գեղեցիկ և գգլիչ զարդարանքներու խորհրդաւոր բացուածքին ընդնշմարել կու տային: Մէկ խօսքով արժանի շրջանակ մը հանդէսին դշխոյին, երիտասարդ հարսնցուին, որ իր վարդագոյն շքեղ շրջազգեստին մէջ, իր ճերմակ վարդի թարմ ու գարուն տարիքին և հոյակապ ու բարեձեւ հասակին, գողտրիկ դիմագիծերուն և բրիտանեան անուշութեամբ նրբացած արեւելեան գեղեցիկ ու բոցավառ աչքերով պճնուած գլխուն բովանդակ շքեղութեան մէջ կը փթթէր:

Աւելորդ է ըսել թէ հայ և օտար հասարակութեանց ընտրելագոյն դասակարգը ներկայ էր հանդէսին ուր պարերը մինչեւ արշալոյս տեւեցին խօլ ու ոգեւորուած, բազմահարուստ պիւֆէի մը զովացուցիչ ու կազդուրիչ ըմպելիքներուն և քաքարներուն կենդանաբար ազդեցութեան տակ:

Հանդէսը աւարտեցաւ գրեթէ առաւօտուն, չորս հինգ հոգիէ բաղկացած բազմաթիւ սեղաններու շուրջը, որոնց կը ծառայէին Թօքաթլեան տան կիրթ ու փորձառու սպասաւորները, և ուր ընտիր համադամներ և թանկագին գինիներ և շամբանեան յորդառատ կը գտնուէին 200է մօտ սեղանակիցներու տրամադրութեան տակ:

Պ. Բաքթէզքեա, Սթամպուլ լրագրոյ մեր համակրելի պաշտօնակիցը, յանուն հանդիսականներուն բանախօսութիւն մը ըրաւ և բաժակ առաջարկեց երիտասարդ ամոլին երջանկութեան համար և որուն պատասխանեց Մարթէն էֆ. հակիրճ բայց ճարտասան ճառով մը ուր շնորհակալութիւն կը յայտնէր բոլոր ներկաներուն:

Մասնաւոր սենեակ մը յատկացած էր բարեկամներու և ծանօթներու կողմէ երջանիկ ամոլին նուիրուած առարկաներու ցուցադրութեան: Առանց չափազանցելու կրնայ ըսուիլ թէ այդ սենեակը ըստ ինքեան համազգային ցուցահանդէսի մը լաւագոյն տաղաւարին հետ կարող էր մրցիլ, իր պարունակած ոսկեղէններուն արժէքին, ճաշակին և դասաւորման երրեակ տեսակէտներով: Այդ սենեակը թանձրացեալ ու շօշափելի ապացոյցն էր այն ընդհանուր համակրանքին և յարգանաց զոր երկուքին ամոլը կը վայելեն ամէնուրեք: Նուէրներու ցանկը վաղուան թուով:

Ինչպէս որ քիչ մը վերը կ'ըսէինք, պսակի արարողութիւնը կը կատարուի այսօր, Յակոբեանց բնակարանը, ազգականներու և բարեկամներու մտերմական շրջանակի մը մէջ, և նորապսակ ամոլը երեկոյեան ճեպընթաց կառախումբով Եւրոպա կը մեկնի, մէկ երկու ամիս ճամբորդելու համար:

Ողջերթ, երջանկութիւն և բարի գալուստ:

Բիւզանդիոն Դ. Թիւը հրատարակուեցաւ հետեւեալ բովանդակութեամբ.— Բրօֆ. Յ. Ճէճիզեան.—Քսաներորդ դարու սեմին վրայ: Բրօֆ. Միլինճեան.— Ուղերձ Վիքթօրիա թագուհւոյն մահուան առթիւ: Բրօֆ. Յ. Ճէճիզեան.— Ամենուրեք կեանք: Ս. Մ. Դասապեան.— Զուարթութիւն: Թղթակից.— Վիքթօրիա թագուհին. Գահակալութիւնը: Ե. Փօլաճեան.— Իրիկուան Աղօթք (ոտանաւոր): Խ. Քէչիչեան.—Ո՞վ պիտի երջանկացնէ: Մ. Շ.— Տնտեսական կեանքը միջազգային քաղաքականութեան մէջ (քաղաքական տեսութիւն):

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս տը Քօնսթանթինօբլ)

ՄԻԼԱՆ ՆԱԽԿԻՆ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

ՎԻԷՆՆԱ, 10 փետր.—Երէկ իրիկունէ ի վեր Միլան նախկին թագաւորին վիճակը ծանրացաւ, բայց առայժմ մտահոգութիւն չի պատճառեր: Ֆրանց Եոսէֆ կայսրը այս առտու տեղեկութիւն առնել տուաւ հիւանդին վիճակին վրայ:

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

ՊՈՒՔՐԷՇ.— Պահպանողականներու պետ Պ. Ժորժ Քանթագուզէնի յանձնուեցաւ Ռումանիոյ նոր նախարարութեան կազմութիւնը:

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԲՐԷԹՈՐԻԱ.—Անգլիացիները գրաւեցին Էրմէլօն, Պոէրներու կողմէ եղած տկար ընդդիմութենէ մը ետքը: Լուի Պոթա զօրավարը, փետրուար 6ին, երկու հազար հոգիով յարձակեցաւ Սմիթ Տորիէն զօրավարին վրայ, Պոթուէլլի մօտ, բայց ետ մղուեցաւ 21 հոգի կորսնցնելով. մեռեալներուն ու վիրաւորեալներուն մէջ կան մէջ մէկ զօրավար: Անգլիացիները ունեցան 24 մեռեալ ու 53 վիրաւոր:

ԻՏԱԼԻԱ

ՀՌՈՄ.— Լրագիրները կ'ըսեն թէ Պ. Ծանարտէլլիի յանձնուած է նախարարութեան կազմութիւնը, որուն մէջ պիտի գտնուին Պ. Ճիոլիթթի՝ իբրեւ ներքին գործոց նախարար, Պ. Բրինէթթի՝ արտաքին գործոց, Պ. Ֆորթիս՝ հանրօգուտ շինութեանց, Պ. Ճիանթուրքօ՝ ելմտական և Պ. Բաքէլլի՝ երկրագործական:

ՊԱՔՈՒԻ ՀՐԴԵՀԸ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Պաքուի կառավարիչը կը տեղեկագրէ թէ վերջին հրդեհին այրած նաւթերու քանակութիւնն է ութ միլիոն փութ: Եղած վնասը 1,200,000 րուպլի կը հաշուուի: Մինչեւ հիմա տասը հոգի մեռած գտնուած են: Վիրաւորներէն եօթը մեռեր են: Միւս բոլոր վիրաւորները ապաքինելու վրայ են:

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ.—Ճիզուիթներուն դէմ երէկ ալ անկարգութիւններ գործուեցան: Քանի մը հոգի վիրաւորուեցան: Քառասունվեց հոգի ձերբակալուեցան:

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քօնսոլիտէ Սերի Դ.	Օ. Ռ.	26	12
Ամէնէն բարձր գին	»	—	—
Ամէնէն վար գին	»	—	—
Րումէլի երկթ. գոց.	Ֆր.	112	78
Ամէնէն բարձր գին	»	—	—
Ամէնէն վար գին	»	—	—

ԲԱՑՈՒՄ 29 Յունվ.

Օսմ. Քօնսոլիտէ Սերի Դ.	Ֆ. Կ.	26	10
Րումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	112	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		13	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ ՕՏՄԱ.		1	06
Սօս. Օթ. Տամպէ Վալէօռ.		6	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	02 1/2
Թրամուէյ բաժնեթ.		6	25
» Ժուիսանս		191	—
« պարտատ.		458	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		450	50
Թիւնէլ		76	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	17 1/2
» » » չէք	»	110	—
Փարիզ » »	Ֆր.	23	80
» » » չէք	»	23	82 1/2
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	18	41
Վիէննա չէք	Ֆլոր.	21	66

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	31
Անգլիական ոսկի	»	110	06
Բօլ էմբէրիալ	»	90	20
Քըրմըզ	»	52	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	03
Մէճալիք	»	98	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ռ.	6	58

ՄԵԾ ԱՌԻԹ

19 փետր. Բշ. օրէն սկսեալ, վեց օրուան համար միայն չալիկներու մեծ ցուցադրութիւն մը կազմակերպուած է

ՇԸՄԻԶԸՐԻ ԻՒՆԻՎԷՐՍԷԼ

Վաճառատան մէջ, որ կը գտնուի Բէրա, Մեծ փողոց, թիւ 399

ԸՆԹԱՑԻԿ ԳԻՆ

Գունաւոր և ծալքով չալիկներ առաջնակարգ տեսակէ և փանթէզի	ղշ. 24
Ճերմակ կտաւէ կարանթի	20
» » »	25
» » » ծալքով	29
Գիշերհագուստ ռուսական ասեղնագործութեամբ, գոյները կարանթի	23

Բէլֆասթի ապրանք

Շապիկ, Ֆրանսական կերպասէ, բարակ կտաւ, առաջնակարգ տեսակէ	54
ղրշ.ի արժողութեամբ, առանց օձիքի և առանց թեզանիքի	30
Առանց օձիքի, թեզանիքով	32
Ծալքով	34

ՎԱՃԱՌՈՒՄՆԵՐԸ ԿԱՆԽԻԿ ԵՆ

ՍԿՈՏԻ ՄՕՌՈՒԻ ԶԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սքօդ եւ Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն, իր այս վիճակիս մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անոր հռչակած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատասութեան մէջ: ՏՐ. Ս. Օ. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանի

ՀԱՐՍԻ ՄՈՄԵՐ

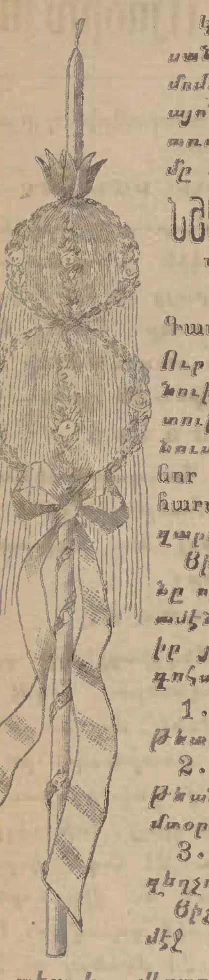

Կը փափաքի՞ք հարսանեաց փայլը աւելցնող մոմեր ունենալ։ Եթէ այո՛, ուրիշ տեղ երթալէ առաջ հաճեցէք անգամ մը այցելել

ՆՇԱՆ ՉԱՄԻՉԵԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Մահմուտ Փաշա, Դամատօ խանի տակ, 86

Ուր պատրաստ կը գտնուին և կը պատրաստուին մինչեւ հիմա տեսնուածներէն բոլորովին նոր ու սիրուն ձեւով հարսի մոմեր, վայելուչ զարդարանքով։

Յիշեալ վաճառատունը որ կրնայ մրցիլ ուրիշ ամէն խանութի հետ, իր յաճախորդները կը գոհացնէ.

1. Տեսակի ճոխութեամբ,
2. Ծանօթարարութեանց փութով և խղճամտօրէն կատարուելովը,
3. Գիներու զգալի զեղչով։

Յիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ. մկրտութեան հագուստներ, հարսանեկան քօղեր, կոյանքներ, ոնտուկ, գլխարկի ծաղիկ, փետուր, եկրեդ, sèrbi, պոօշ, ժանեկ, forsklա, բաումանգրի, Ֆիշու, ֆուռօ, ևլն, որք կը վաճառուին մեծաքանակ և փոքրաքանակ անմրցելի աժան գիներով։

Դիմեցէ՛ք անգամ մը ու գոհ պիտի մնաք։ 341

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ

Krondorf

la meilleure eau de table alcaline gazeuse pure

Բոլոր բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած

Հանքային ջուրերու ձեռնարկութիւն Քրոնտորֆի մէջ։ Ընդհանուր ներկայացուցիչ ՆԻՍԻՄ ԼԷՎԻ, Ղալաթիա, Մահմուտիէ Ճատտէսի, Պալտաճըլար խան՝ Թիւ 2։ Կը ծախուի գլխաւոր ճաշարաններու, օթէլներու, դեղարաններուն մէջ եւայլն։

Գործակալ Լէվի Փոխոր՝ Էտիրնէ։ Սթ. ումպօ ու Մոտրանօ՝ Սէլանիկ։

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿՕՇԻԿԻ

DÉPOSÉE MARQUE FONDÉE EN 1869

ՊՕՂՈՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Որ 16 տարիէ ի վեր Ղալաթիոյ և Բերայի պատրաստ կօշիկի վաճառատանց իր աշխատանքով գործարանին կը հայթայթէր եւրոպական նիւթերով պատրաստուած ամէն տեսակ կօշիկ արանց, կանանց և տղայոց, այս անգամ բացած է ի Ղալաթիա ԿՕՇԻԿԻ ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ մը, ուր նաեւ միշտ պատրաստ կը գտնուի ֆրանսական և անգլիական գործարաններէ բերուած ամէն տեսակ կօշիկ և լաթէ կօշիկներ, Բօ-տը-Սիւէտ լուսթրին, վիտալա, կլասէ, այծի մորթ, քարտամալ, և մետաքս, նաեւ զուտ քթանէ ամէն տեսակ, ամէն գոյն, կարօղ և պարզ կիսակօշիկներ։ Ճշմարիտ կարօղ և քամով։ Ծանօթարարութիւնք կը կատարուին նաեւ լոռօու վրայ։ / 592

Բարեձեւութիւն, տոկունութիւն և անմրցելի աժանութիւն

(Թօփհանէյ պուղազը թիւ 15)

ՇԻՐՔԷԹ ԽԱՅՐԻԷ ԻԼԱՆԸ

Շիրքէթ Խայրիէ հիսսէտարլերինէն պաշալըրընըն 1305 սէնէսի Ֆա՛իզ վէ թեմեթթիւ վէ թեմէթթուաթ փէմփէլըթրէսի սահապը թարաֆընտան հէնուզ թալէպ վէ ալըզ օլունմամըշընտան վէ հալպու քի Շիրքէթ մէզքիւրէ նիզամնամէ՛ի տախիլիսինին 58ճի մատտէսինին Ֆըգրա՛ի ախիրէսինտէ «միւտտէթի միւրուրտան պիլ մուքանպիլ ֆա՛իզ վէ թեմէթթիւ ալըր միւտտէթ թաինի իւէ իւմ օլուր վէ միւտտէթի տախի թալէպ օլունմայըր հալտէ Շիրքէթէ մալ օլուր» տէյի մուսարրահ պուլունտուղու մէզքիւր միւտտէթ մուրուր էտէրէք մէզքիւր պէտէլլերի Շիրքէթէ մալ օլաճագը իլան օլունուր։

Փի 2 Թեշրինի սանի 1316. 12—12

ՍՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Անգլիոյ, Ֆրանսայի, Միջերկրականի և Սեւ Ծովի մէջ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թոնոլ	Անուանք	Թոնոլ
[illegible]	3000	Թիգրիս	2500
[illegible]	3000	Նէրթիս	2400
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2000
[illegible]	3000	[illegible]	1800
[illegible]	3500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ճ. Վ. ՄԻԹՕԼ և Ընկ.

Ռուֆիմ խան

ՃԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

194 31, [illegible]

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՛ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Նանճի զարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զըպաֆճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենադժուարին ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնէ։ ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորաձեւ ակռաներ, նուրբ, ճաշակաւոր և գեղեցկութեան արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ, յար և նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ցաւ տարիք, ծամղութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։

Բերնի հիւանդութեանց կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ ծնոտներու ցաւերու և ամենակատարելագործեալ աղեղներու միջոցաւ. առանց ցաւի առանձնաշնորհութիւն։

Տ. Դ. Զննումները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ՚ընդունին։

Ծանօթ. — Պայման կոզմեր մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ !! 197

ՍԻՆ ԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԵՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զատ անգլ. պաշտպանեալ տակնուվրաթեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը յարդ. 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքանշան ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԵՐԱ, Շիշլիի Համամի, Ղալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր Խան, Թիւնէլին առեւ. Թոփհանէ կայարանին դիմաց

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ [illegible] մզկիթի դիմաց Թիւ 13

Պէտք պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La VELOUTINE

CH^les FAY, Perfumista

PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

534

ԲԱԽՏԱՒՈՐ ՄԱՅՐ ՄԸ

Նիհար, աղաղուն, վատոյժ, դիւրագրգիռ աղջիկը երբեք չէր սիրեր, մինչ կը փափաքէր գիրուկ, թմպլիկ, զուարթ, կայտառ տղայ մը ունենալ։ Կատարելապէս համոզուած էր որ աղջկան ուժեղ, կայտառ և կուրծքի զաւակներու արժանանալու և զանոնք ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ պաշտպանելու համար, անհրաժեշտ էր տղայ հասակէն ուշադրութիւն ընել առանց տրուելիք սնունդին։ Հետեւաբար, երբ մեր անդրանիկ զաւակը վեց ամսու եղաւ, հետամուտ եղայ ամէնէն լաւ սնունդը տալ անոր և բժիշկի մը յանձնարարութեամբ սկսայ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով սնուցանել զայն։

Տղեկը մեծ ախորժով կ՚ուտէր այս ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐը և քանի ուտէր կը գիրնար, կ՚ուժովնար ու կը կայտառնար։ Այսպէս քանի մը ամիս անցնելէ վերջ, երբ ակռայ հանելու ժամանակը եկաւ, սկսայ մտահոգ ըլլալ, կարծելով որ մեր զաւակն ալ ուրիշ տղոց յատուկ ակռայ հանելու ցաւերն ու փորհարութիւնը պիտի ունենայ, սակայն տղեկը առանց ո և է հիւանդութեան ակռան հանեց, խաղալով ցատկելով և չարութեան մէջ աճիլ ու զօրանալ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով հինգ զաւակ մեծցուցի, երկուքը աղջիկ, երեքը մանչ, փառք Աստուծոյ ամէնքն ալ 25—30 տարեկանը հասան առանց բնաւ հիւանդանալու և քաջողջ երիտասարդներ եղան. հետեւաբար իր սրտէ կը յանձնարարեմ մայրերուն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով մեծցընեն իրենց զաւակները։

Բարիզ Փօնաբարթ փողոց Թ. 17

ՍԱՐԿՈՒԹ ԺԱՆՆԻ

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններու ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։

13—26

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵԱՆՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենածին Միջազգային Ընկ.

Կենաց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ՚Իդալիէնի անկիւնը)։

Զատ փոխադարձ ընկերը կը պատկանի Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ.

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին երաշխաւորուած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 225 ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի 5,503,000,000Ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 545 միլիոն։

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրեալներուն քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագրերը։ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագիրներ առարկելի չեն բնաւ, և յանձնառութեան սկզբէն ստացած կ՚երաշխաւորեն ապահովագրեալին ազատ բնակութիւն և ճամբորդութիւն ամէն պարագաներու. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պարագային։ Ապահովագիրն երկուերորդ տարի ետք փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ ապահովագրութեան մուրհակին մէջ։ Առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրուողին համար երաշխաւորեալ անկորուստ կ՚ըլլայ։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ՚վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մասնաճիւղերով, ինչպէս նաեւ ապահովագրեալ երկրագնդիս և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

Ֆ. Ռ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Բէնիէ-Գասպարեան

Ս. ՉՈՒՀԱՃԵԱՆ

192 Վօյվօտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամենէն կատարեալը, ամենէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր ֆրանսական հանրագիտարաններուն ամենէն լաւ պատկերազարդուածը։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականաբար նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Անխնայ գրագէտներէ և գիտուններէ շարագրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմերը, մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և զէնքերու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տետրերով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Առ նուազն 400 տետր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկազմ սերիներով, անկազմ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երեք հատորները արդէն ծախու են։

Պայմանաւոր բաժանորդագինը հետեւեալն է.
{ 195 ֆրանք առանձին տետրերով կամ սերիներով եւ կամ Թղթակազմ հատորով
{ 225 ֆրանք կազմուած հատորով, (demi chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանանչ։

Վճարումը կ՚ըլլայ (Բարիզի վրայ մանտաներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անգամ մը, պայմանաւ որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրուելով, ստորագրուողը զերծ կը մնայ ապագայ գինի բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի պրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան։

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնաս փողոց, թիւ 17։ Խնդրողին 16 երեսնոց պրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար։ 587

ՎԵՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲԺԿ. ԵՒ ԱԿՆԱԲԺԿ. ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբու, Ճէլալ Պէյ խանի քով, թիւ 1.

Չիֆթէ Սէրէ մաղազասը

Յիշեալ վաճառատան մէջ ակնաբուժական և վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵՏԱՔՍԱԿ և ՓՈՐՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կակուղ և կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) առարկաներ, աճուկի կապիչներ (պանդաժ), ամէն տեսակ ծխելիներ (սիրինկա), ելեկտրական մեքենաներ, ջերմաչափեր, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադիտակներ (միքրոսքօփ) փոքր և մեծ մանրադիտի ապակիներ, նոր տեսակ ոսկի ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գիները խիստ աժան։

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

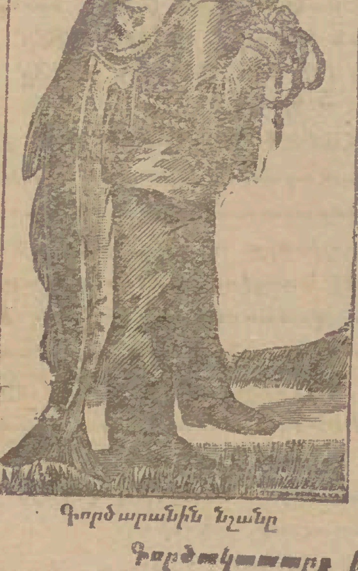

Գործարանին Նշանը

աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն ախորժաճաշակ ձկան իւղն է «իւրօֆօսֆիթ տը շօ է տը սուտ» ի հետ խառնուած։ Տղայք հաճոյքով կ՚ուզեն ճաշակել զայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը ասոր չափ ազդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՅԼԸ (սըրաճա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԾԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատարք են Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԼ 531

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընթացք Հալլէ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Դօմօ	1497	Ծօքօ	1011	Մանսօ	724	Ռօզարիօ	180
Ալէքթօ	3607	Դօնկօ	2906	Գրոտտօ	1395	Մարէնկօ	2273	Սաֆֆօ	1115
Ասոլլօ	1541	Դէրբօ	895	Հիլօ	775	Մարգէլլօ	3709	Սերրօ	1725
Արքօսթօ	2377	Ելտօ	4311	Հիտալկօ	1551	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1195
[illegible]	1822	Էսքինօ	937	Հինտօ	2720	Մէլօ	1057	Սորրենտօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Ֆալքօ	2383	Հօրաթիօ	3600	Մօնթէվիտէօ	1735	Թասսօ	1525
Պրաւօ	1076	Ֆլաւիօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1540
Պուֆֆալօ	841	Ֆլամինկօ	504	Իկլօ	2354	Նէրօ	1083	Թօպօ	2337
[illegible]	4431	Ֆլօրա	2404	Ինտիօ	5540	Օթթօ	4100	Թօլէտօ	1475
[illegible]	1671	Ֆլօրենթինօ	1530	Խիքօ	1030	Օնտէրօ	4036	Թօրքէլօ	487
[illegible]	1337	Ֆրանքօ	1841	Լիօ	1058	Օրլանտօ	1535	Թորոնթօ	2429
[illegible]	1244	Ֆրաթօ	954	Լօրէնզօ	2307	Օսվալտօ	1637	Ուակօ	1914
[illegible]	1094	Ֆրէտէրիքօ	1828	Լօվօ	1700	Բօլօ	519	Վոլօ	1289
[illegible]	2729	[illegible]	849	Լէօ	1053	[illegible]	2229	Վոլթուռնօ	2336
[illegible]	1834	[illegible]	4532	Լէօբարտօ	2272	Ռինալտօ	1683	Ուիլսօ	1850
[illegible]	2697	[illegible]	2060	Լիվօրնօ	1643	Ռօլլօ	1613	Զէնօ	1200
[illegible]	4235	[illegible]	1243	Լօրէնզօ	2191	Ռօմէօ	1789		

Moroffo շոգենաւը, նաւապետ Հէյղ, ընդհանուր վաճառքով Հալլէն հոս հասած և պարպած է։

Ekssо շոգենաւը, նաւապետ Ուրտ, ընդհանուր վաճառքով Հալլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 14ին։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐՈՋՕ

Թիւ 23—24, Բիւյիւք Միւմէթ խան, Ղալաթիա

877

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերփուլի և Պոլսոյ մէջ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքդորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Ռոմէնեան	10500	Էնէպելիան	3500
Քէսպըրեան	10500	Աքրօպոլ	3000
Լանքասդըրեան	9000	Գալէշիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Սոռաբեան	3500
Թոլօմպեան	8000	Աթէնեան	2500
Կօրնեան	8000	Թեսալոնիքեան	2500
Կաբրօնեան	8000	Ալկերինեան	2500
Ֆրըմէնեան	8000	Լէպանեան	2000
Ֆալէրնեան	3700	Մինեօ	900
Վալօնեան	3700	Սիրօքօ	800
[illegible]	3700	Լեբանոն	[illegible]
[illegible]	[illegible]		

[illegible] ... 24 ժամ առաջ.

ԷՏՎԱՐ ԼԱՅՈՆԴՆ

[illegible]

COMP RUSS

NAVIGATION A VAPEUR ET D COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթական երթեւեկութիւն

Կշ. 30 12 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի

Գշ. 31 13 Իզմիր, Բիրէ, Ալեքսանդրիա ... 10ին միջօրէէն առաջ, Ալեքսանդրէթ, Պէյրութ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Բոսֆ.

Եշ. 1 14 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ

Եշ. 1 14 Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Բաթում և Նովո ... ժամը 1ին յետ միջօրէի

Ուր. 2/15 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՒ ՀԱՒՐԻ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄԵԿՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Փետր. 12ին Մինկրէլի, Մարսիլիայէն,

» 18ին Անատոլի, Անատոլ. եզերքէն,

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Փետր. 13ին Մինկրէլի. Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում։

» 19ին Անատոլի, ուղ. Մարսիլիա։

Ճամբորդ ուղղակի Բարիզի համար. Առաջին կարգ 245 ֆրանք. Երկրորդ 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Գարագիւլիւ։ 516

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ

Կ. ՊՈԼՍԷՆ

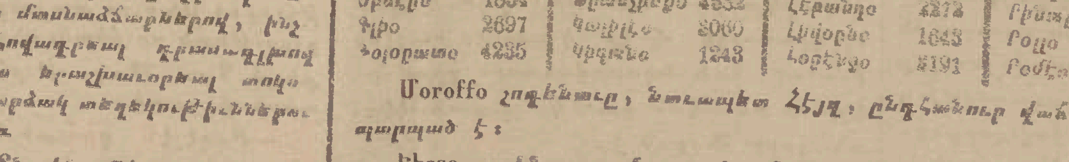

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ԲԻՒԶԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

1900 Նոյեմբեր 1էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ԲԻՒԶԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

Առաւօտէն մինչեւ կէս օր

ԹԻՒ / ԿԱՅԱՐԱՆ	8	10	62	12	14	16	18	20		
Կ. Պոլիս	6 45	7 19	7 33	8 14	8 53	9 20	10 10	10 33		
Գում-Գաբու	6 55	7 29	7 54	8 29	9 03	9 29	10 20	10 48		
Եէնի-Գաբու	6 59	7 33	—	8 33	9 07	9 33	10 24	10 52		
Սամաթիա	7 05	7 39	—	8 39	9 12	9 38	10 29	10 57		
Եէտի-Գուլէ	7 11	7 46	8 13	8 46	9 17	9 44	10 34	11 —		
Մագրիգէօյ	7 26	7 59	8 34	9 01	9 30	9 56	10 47			
Այ-Ստէֆանօ	7 36		8 50	9 11		10 07				
Բիւզիւք-Չէքմէճէ			9 —			10 15				

ՄԵԿՆՈՒՄ — Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն

ԹԻՒ / ԿԱՅԱՐԱՆ	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48		
Կ. Պոլիս	11 09	12	1 —	1 37	2 01	2 59	3 27	4 15	4 41	4 58	5 25	5 52	6 19	6 46		
Գում-Գաբու	11 19	12 1[illegible]	1 10	1 47	2 13	3 09	3 37	4 26	4 51	5 08	5 35	6 02	6 29	6 56		
Եէնի-Գաբու	11 23	12 1[illegible]	1 14	1 51	2 17	3 13	3 41	4 30	—	5 12	5 39	6 06	6 33	7		
Սամաթիա	11 28	12 19	1 19	1 56	2 22	3 18	3 46	4 35	—	5 17	5 4[illegible]	6 11	6 38	7 05		
Եէտի-Գուլէ	11 33	12 23	1 24	1 59	2 27	3 23	3 50	4 40	—	5 22	5 49	6 16	6 42	7 10		
Մագրիգէօյ	11 45	12 33	1 36		2 39	3 33	4 05	4 53	5 09	5 35	6 02	6 28	6 54	7 22		
Այ-Ստէֆանօ	11 57		1 48		2 49		4 15		5 19		6 12	6 39	7 04	7 32		
Բիւզիւք-Չէքմէճէ	12 05		1 56									6 47				

ԲԻՒԶԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

Առաւօտէն մինչեւ կէս օր

ԹԻՒ / ԿԱՅԱՐԱՆ	9	11	13	15	17	19	21	23	25				
Բիւզիւք-Չէքմէճէ			7 04										
Այ-Ստէֆանօ	6 15	6 46	7 15	7 52		8 24		9 42					
Մագրիգէօյ	6 27	6 58	7 27	8 04		8 36	9 —	9 54	10 17				
Եէտի-Գուլէ	6 39	7 13	7 42		8 17	8 48	9 15	10 05	10 32				
Սամաթիա	6 [illegible]3	7 17	7 46		8 21	8 51	9 18	10 08	10 36				
Եէնի-Գաբու	6 48	7 22	7 51		8 26	8 56	9 23	10 13	10 41				
Գում-Գաբու	6 53	7 27	7 56	8 22	8 31	9 01	9 28	10 18	10 46				
Կ. Պոլիս	7 01	7 35	8 04	8 30	8 39	9 09	9 36	10 26	10 54				

ՄԵԿՆՈՒՄ — Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն

ԹԻՒ / ԿԱՅԱՐԱՆ	37	39	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	61
Բիւզիւք-Չէքմէճէ	0 28			12 19		2 14								6 47
Այ-Ստէֆանօ	0 39			12 3[illegible]		2 [illegible]5		3 22		4 5[illegible]		5 4[illegible]	6 18	7 04
Մագրիգէօյ	10 51		11 43	12 42	1 44	2 37		3 34	4 03	5 07	5 35	5 59	6 30	7 21
Եէտի-Գուլէ	11 03	11 31	11 55	12 54	1 59	2 54	3 22	3 49	4 15	5 20	5 47	6 14	6 41	7 44
Սամաթիա	11 07	11 35	11 59	12 58	2 02	2 57	3 25	3 52	4 18	5 23	5 50	6 17	6 44	—
Եէնի-Գաբու	11 12	11 40	12 04	1 03	2 07	3 02	3 30	3 57	4 23	5 28	5 55	6 2[illegible]	6 49	—
Գում-Գաբու	11 17	11 45	12 08	1 08	2 12	3 07	3 35	4 05	4 28	5 33	6 —	6 27	6 54	7 58
Կ. Պոլիս	11 25	11 53	12 16	1 16	2 20	3 15	3 43	4 09	4 36	5 41	6 08	6 35	7 02	8 07

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Մէջ ամէն երկու շաբաթ անգամ մը բանող Լիվերփուլի և Արեւելքի մէջ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	18900	Պիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիրրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	3558
Սէրվիա	7392	Ալէփփօ	3181
Աւրանիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Դիմել առ ԺՕԼԻ և ՍԻԿԸՐ

Joly et Seager

[illegible] Թիւ 6, 7, 8 [illegible] 255

Արտօնատէր ՔԱՐԷՀ ԽՈՒՍՈՒԹԵԱՆ